

پیامدهای کاهش سطح آب خزر

تا ۱۳۸۵ آمارهای مربوط به کاهش تراز آب دریای خزر نگران کننده نبود. اما از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۹ به طور میانگین نزدیک به ۱۰ سانتیمتر در هر سال سطح آب دریای خزر افت پیدا کرد و از سال ۱۴۰۰ تا کنون به طور متوسط در هر سال حدود ۲۳ سانتیمتر کاهش سطح آب را داشتیم که تشدید این روند کاهشی پدیده‌های جدیدی را برای خزر رقم می‌زند.

بنی‌هاشمی با بیان این‌که پایین‌ترین تراز سطح آب دریای خزر طی ۵۰۰ سال اخیر در سال ۱۳۵۶ ثبت شد، افزود: نمودارها نشان می‌دهد که سطح آب دریای خزر در حال نزدیک شدن به عدد ثبت شده در سال ۱۳۵۶ است و پیش‌بینی می‌شود امسال سطح آب خزر از رکورد پایین‌ترین عدد ثبت شده در ۵۰۰ سال اخیر نیز عبور کند.

پیامدهای کاهش سطح آب خزر به گفته این مسؤول، نوسان آب دریای خزر به عنوان یک محیط آبی بسته، تابع عوامل اقلیمی متنوعی از جمله ورودی‌ها و خروجی‌ها است. وی ادامه داد: عامل اصلی کاهش تراز آب خزر، افزایش دما و متعاقبا افزایش تبخیر از سطح دریا است که روند فزاینده آن با ورودی رودخانه‌ها قابل جبران نیست.

رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر تصریح کرد: ما در شرایطی به این رکورد کاهش سطح آب دریای خزر نزدیک شده‌ایم که اکنون نقش خزر برای جوامع پیرامونی به دلیل گسترش زیرساخت‌ها و فعالیت‌های اقتصادی مرتبط بسیار پررنگ‌تر است. تراکم فعالیت در ساحل این دریا و حجم زیرساخت‌ها بسیار بیشتر از گذشته شده و طبیعی است که کاهش افت تراز آب چالش‌های زیادی را برای همسایگان خزر ایجاد کند.

بنی‌هاشمی خاطرنشان کرد: مطالعات متعددی انجام شده تا پیامدهای پسروری خزر و کاهش افت تراز آب این دریا بررسی شود. در برخی مطالعات بر اساس سناریوهای اقلیمی، پیامدهای ادامه این کاهش تراز آب در دریای خزر تا سال ۲۰۵۰ و تا پایان قرن ۲۱ و تا سال ۲۰۵۰ پیش‌بینی شده است. مطالعاتی را در سطح جهانی هم داریم که پیش‌بینی‌هایی را در سطوح مختلف برای آینده خزر ارائه کردند.

ادامه در صفحه‌ی ۲

وضعیت ظاهری دریای خزر و پسروری‌اش هرچند که گویای وضعیت این پهنه آبی است، اما آمارهای رسمی نیز نشان می‌دهند که دریای شمالی ایران در چهار سال اخیر ۹۰ سانتیمتر افت تراز داشت و در حال نزدیک شدن به رکورد ۵۰۰ ساله کاهش سطح آب است. مطالعات علمی درباره پیامدهای استمرار این روند نکات مهمی را نشان می‌دهند.

مطالعات و پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند که بر اساس روند مؤلفه‌های اقلیمی تحت تأثیر تغییر اقلیم حاکم بر منطقه، تا سال ۲۱۰۰ میلادی، کاهش قابل‌توجه تراز آب خزر رقم می‌خورد که بر اثر این کاهش تراز، حدود ۲۳ تا ۳۴ درصد از وسعت دریای خزر کاسته خواهد شد و این موضوع در صورت تحقق بر سواحل جنوب شرقی خزر تأثیر قابل‌ملاحظه‌ای خواهد گذاشت.

نوسان آمارهای مربوط به دریای خزر که طی ۲ دهه اخیر با نگاهی ویژه مورد توجه کارشناسان قرار گرفت نشان می‌دهد که سرعت کاهش تراز آب دریای خزر و کوچک‌تر شدن این پهنه آبی بیشتر شده است. دکتر «سیده معصومه بنی‌هاشمی» رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر نتیجه پژوهش‌ها و مطالعات انجام شده درباره وضعیت دریای خزر طی سال‌های اخیر را تا حدودی

نگران‌کننده توصیف کرد و گفت: نوسان و تراز آب دریای خزر از ۲ دهه پیش تا کنون کاهشی بود، اما در چند سال اخیر این روند کاهشی با سرعت بیشتری مشاهده شده است.

وی با اشاره به اهمیت کمیت و کیفیت آب دریای خزر برای ایران و کشورهای همسایه اظهار کرد: روند پیشروی آب دریای خزر در چند دهه گذشته نیز ثبت شد و در حال حاضر نیز از سال ۱۳۷۵ با روند کاهشی آب خزر مواجه هستیم. سرعت کاهش تراز آب دریای خزر در این بازه زمانی که نزدیک به ۲۹ سال طول کشید یکنواخت نبود. در برخی سال‌ها کاهش قابل‌ملاحظه‌ای در تراز آب دریای خزر وجود نداشت و میزان افت تراز آب در حد سه سانتیمتر در سال بود.

رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر افزود: از سال ۱۳۷۵

مهار آتش‌سوزی‌های پراکنده پارک ملی لار // ورود گردشگران تا اطلاع ثانوی متوقف شد

رئیس اداره پارک ملی لار از مهار کامل چندین کانون آتش‌سوزی در این منطقه طی روزهای اخیر خبر داد و گفت: برای پیشگیری از حوادث مشابه، ورود گردشگران تا اطلاع ثانوی ممنوع است. احمد دهقان در تشریح این خبر اظهار کرد: در روزهای گذشته چندین مورد آتش‌سوزی پراکنده در نقاط مختلف پارک ملی لار رخ داد که با حضور سریع و هماهنگ محیط بانان، نیروهای امدادی و مشارکت مردم محلی به‌طور کامل مهار شد.

وی علت اصلی این آتش‌سوزی‌ها را روشن کردن بی‌مورد شعله در مناطق گردشگری و مراتع حساس عنوان کرد و افزود: برخی گردشگران بدون توجه به مقررات ایمنی، اقدام به افروختن آتش در نقاط ممنوعه کرده بودند که موجب بروز این حوادث شد.

دهقان با تأکید بر آمادگی کامل نیروهای حفاظتی اظهار کرد: گشت‌زنی‌های مستمر با استفاده از تجهیزات مناسب، نقش موثری در کنترل به‌موقع آتش و جلوگیری از گسترش آن ایفا کرد.

رئیس اداره پارک ملی لار در ادامه با اشاره به ادامه‌دار بودن خطر آتش‌سوزی در فصل گرم خاطرنشان کرد: برای حفظ پوشش گیاهی و جلوگیری از بروز حوادث احتمالی، ورود گردشگران به پارک ملی لار تا اطلاع بعدی ممنوع است.

حدود ۴۰ درصد از سطح زمین، عنوان «تخریب شده» گرفته است

«روز جهانی مبارزه با بیابان‌زایی و خشکسالی» امسال با یادآوری این نکته تلخ گرمی داشته شد که سالانه یک میلیون کیلومتر مربع از زمین‌های حاصلخیز به دلیل بیابان‌زایی تخریب و تقریباً ۴۰ درصد از سطح زمین در دسته مناطق تخریب‌شده طبقه‌بندی می‌شود.

بیابان‌زایی یا بیابانی شدن پدیده‌ای است که بر اثر عملکرد نادرست انسان در طبیعت پدید می‌آید. بیابان‌زایی یکی از شیوه‌های تخریب خاک در مناطق خشک، نیمه خشک و کم‌رطوبت است که بر اثر عوامل مختلف از جمله تغییر آب و هوا و فعالیت‌های انسانی حادث می‌شود.

طبق کنوانسیون مبارزه با بیابان‌زایی سازمان ملل متحد، این روز که هر ساله با شعاری متفاوت گرمی داشته می‌شود، در سال ۱۹۹۴ رسماً ۱۷ ژوئن به عنوان «روز بیابان‌زایی و خشکسالی» نامگذاری شد تا آگاهی‌رسانی افزایش یابد و اقداماتی برای مبارزه با بیابان‌زایی، تخریب زمین و خشکسالی برای مقابله با این بحران جهانی بسیج شود.

خشکسالی یکی از جدی‌ترین خطرات برای توسعه بلندمدت در کشورهای در حال توسعه و حتی مرفه است، بنابراین تمرکز این روز بر بازیابی زمین‌های تخریب‌شده و تبدیل آن‌ها به محیطی سالم به‌منظور افزایش انعطاف‌پذیری اقتصادی، افزایش درآمد و تضمین امنیت غذایی با ارائه پاسخ‌های قابل اجرا برای مشکل بیابان‌زایی قرار دارد.

امسال (۲۰۲۵)، این روز جهانی با شعار «زمین را احیا کنید؛ فرصت‌ها را آزاد کنید» نامگذاری شده است.

طبق بیانیه کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مبارزه با بیابان‌زایی (UNCCD)، هرکسی در آینده سهمی دارد، بنابراین باید نقشی ایفا کند. هدف از این بیانیه الهام بخشیدن به اقدامات و تبدیل بحث‌های بیشتر مربوط به خشکسالی و بیابان‌زایی به جریان اصلی این اقدامات است، چراکه با پرداختن مداوم به این مسائل می‌توان راه‌حل‌های پایدار در راستای حفظ سیاره برای نسل‌های آینده پیدا کرد.

امروزه، تقریباً ۴۰ درصد از سطح زمین به عنوان تخریب‌شده طبقه‌بندی می‌شود که مستقیماً بر بیش از ۳ میلیارد نفر تأثیر می‌گذارد و اثرات وخیمی بر آب و هوا، تنوع زیستی و معیشت در سراسر جهان ایجاد می‌کند.

طبق گزارش UNCCD، مجموع خسارات اقتصادی ناشی از تخریب زمین، بیابان‌زایی و خشکسالی سالانه ۸۷۸ میلیارد دلار تخمین زده می‌شود که نیاز فوری به مداخله جهانی را برجسته می‌کند.

به گزارش آنتولی، طبق مکانیسم جهانی UNCCD، توقف و معکوس کردن تخریب زمین، نیازمند سرمایه‌گذاری پایدار جهانی به میزان یک میلیارد دلار در روز بین سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۰ است.

هدف کلی جهانی، احیای ۱۵ میلیون کیلومتر مربع از زمین‌های تخریب‌شده تا سال ۲۰۳۰ است.

«آنتونیو گوترش»، دبیرکل سازمان ملل متحد در تاریخ ۱۰ ژوئن به مناسبت روز جهانی بیابان‌زدایی و خشکسالی گفت: من از دولت‌ها، مشاغل و جوامع می‌خواهم که به این فراخوان پاسخ دهند و اقدامات مربوط به تعهدات جهانی مشترک خود در مورد استفاده پایدار از زمین را تسریع کنند. ما باید روند تخریب را معکوس کنیم و منابع مالی برای احیا را افزایش دهیم - از جمله با آزادسازی سرمایه‌گذاری خصوصی.

از اعمالی که منجر به بیابان‌زایی می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- شخم اراضی در جهت شیب
 - بهره‌برداری نادرست از زمین‌های کشاورزی
 - استفاده‌ی افراطی از کود و سموم شیمیایی
 - چرای مفرط و بیش از ظرفیت از مراتع
 - بهره‌برداری‌های بی‌رویه از جنگل‌ها و جنگل‌تراشی
 - بهره‌برداری بی‌رویه از سفره‌های آب زیرزمینی که منجر به شوری آب و درنهایت شوری خاک می‌شود
 - تبدیل نابه‌خردانه‌ی اراضی منابع ملی به کشاورزی، ویلاسازی و ...
- موارد نام‌برده از جمله عملکرد سوء انسان است که منجر به پدیده بیابان‌زایی شده است.

وی افزود: خزر را می‌توانیم از نظر شکل هندسی به سه بخش خزر جنوبی، میانی و شمالی تقسیم کنیم که هر کدام از این مناطق به میزان عمق‌شان از کاهش تراز آب تأثیر می‌پذیرند. نخستین موضوع مورد توجه نسبت به پیامدهای این افت تراز آب، همین کاهش محدوده آبی و همچنین خشک شدن بخش‌های زیادی از ظرفیت‌های آبی متصل به دریا مثل تالاب‌ها و خلیج‌ها است.

این مسوول تصریح کرد: یکی از مناطق بسیار مهم در سواحل کشور ما که زنگ خطر کاهش آب خزر در آن به صدا در آمده، منطقه حفاظت شده میانکاله شامل زبانه میانکاله، خلیج گرگان و عرصه‌های تالابی است که بخش اعظم آن در مازندران قرار دارد و به دلیل کاهش آب دریا خشک شده است. استمرار این وضعیت علاوه بر این که یکی از ذخیره‌گاه‌های زیست‌کره ما را تهدید می‌کند، می‌تواند به ایجاد کانون‌های گرد و غبار در منطقه بینجامد و بر کشاورزی، کیفیت سکونت و اقتصاد وابسته به دریا اثر منفی بگذارد.

به گفته بنی‌هاشمی کاهش سطح آب دریای خزر به‌ویژه طی ۱۰ سال اخیر موجب کاهش قابل توجه سطح آب این خلیج و خشک شدن بخش‌هایی از آن شده است.

رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر با بیان این که کاهش تراز آب دریای خزر بر کیفیت آب این دریا نیز اثرگذار است، خاطرنشان کرد: با توجه به این که منابع آب از نظر کمی کاهش می‌یابد، غلظت آلاینده‌ها هم بیشتر می‌شود.

بنی‌هاشمی به پیامدهای این افت تراز در بخش اقتصاد دریامحور نیز اشاره کرد و گفت: فعالیت‌های صنعتی در حاشیه دریا و رودخانه‌ها نیز از این روند کاهش آبی خزر مصون نمی‌مانند و حتی حمل و نقل دریایی و نیروگاه نیز از کاهش آب تأثیر می‌پذیرند.

وی افزایش عرصه ساحل به دلیل پسروری و بیشتر شدن چالش‌های صیانت از حریم دریا را نیز از دیگر نکات قابل پیش‌بینی در این زمینه برشمرد و افزود: مخاطرات زیستی و از بین رفتن اکوسیستم ساحلی را هم باید به چالش‌های این کاهش تراز آب دریای خزر بیفزاییم. اکوسیستم مصب رودخانه‌ها در سه سال اخیر به طور فزاینده‌ای و رو به رشدی آسیب دیده است. به نوعی که رودخانه پیش از رسیدن به دریا در برخی از سطوح متوقف می‌شود.

این مسوول ادامه داد: این روند کاهش آبی، اکوسیستم زیستی منطقه حساس و مهم مصب رودخانه‌ها را با مشکلات عدیده و جدی مواجه می‌کند که یک نمود آن در آبی‌پروری است. به همین دلیل نیز در سال‌های اخیر شاهد کاهش صید و افت صنعت شیلات هستیم.

بنا به اظهارات بنی‌هاشمی، مطالعات انجام شده میزان کاهش مساحت دریای خزر در بخش‌های شمالی، میانی و جنوبی را نیز برآورد کرده‌اند که بیشترین اثرگذاری در خزر شمالی رقم خواهد خورد. وی اظهار کرد: بر اساس مطالعات انجام شده، چنانچه خزر پنج متر کاهش سطح آب را تجربه کند، در منطقه خزر شمالی شاهد کاهش ۲۴ درصدی وسعت و کم شدن ۶۲ درصدی حجم آب دریا خواهیم بود. رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر درباره میزان اثرگذاری این روند کاهش آبی در خزر جنوبی که سواحل شمال ایران را در برمی‌گیرد نیز گفت: در صورت افت پنج متری تراز آب دریای خزر، پنج درصد از وسعت خزر جنوبی کاسته می‌شود و حجم آب این محدوده نیز ۱.۶ درصد کاهش می‌یابد.

بنی‌هاشمی ادامه داد: از این نظر شاید در خزر جنوبی خطر کمتری را شاهد باشیم. اما با توجه به این که سواحل ما بیشترین تراکم جمعیتی را در حاشیه دریای خزر به خود اختصاص داده‌اند و اثرگذاری این پسروری بر تالاب میانکاله، همین مقدار افت تراز و عقب‌نشینی دریا نیز حساس و آسیب‌پذیر است.

برآوردها و مطالعات علمی و آمارهای رسمی به دست آمده از پژوهش‌های گوناگون که رئیس مرکز ملی مطالعات و تحقیقات دریای خزر به بخشی از نتایج آن‌ها اشاره کرد، نشان می‌دهند که در چهار سال منتهی به سال ۱۴۰۳ حدود ۹۰ سانتیمتر افت تراز در دریای خزر ثبت شده که معادل کاهش ۳۲۰ میلیارد متر مکعبی حجم آب این دریا در یک بازه زمانی چهار ساله است.

برآوردها نشان می‌دهند که خزر به سرعت در حال کوچک‌تر شدن است و میزان توجه به این موضوع در جامعه و به ویژه برنامه‌ریزی‌های مسوولان باید افزایش یابد. با توجه به این که بیشترین سهم در تامین آب این دریاچه بزرگ مربوط به رودخانه ولگا در روسیه است که نزدیک به ۸۵ درصد آب خزر را تامین می‌کند، گام چندان‌ی در کمک به تامین آب این دریا از سواحل جنوبی نمی‌توان برداشت. اما پیشگیری از ورود آلاینده‌ها به دریا و همچنین برنامه‌ریزی برای پیشگیری از آسیب‌های ناشی از پسروری در حوزه‌های محیط زیستی و اقتصادی نکاتی هستند که باید پیش از گذشته مورد توجه قرار گیرند.

لزوم استفاده از دانش نو و هوش مصنوعی برای حفاظت از جنگل‌ها

رئیس سازمان منابع طبیعی و ابخیزداری کشور با تأکید بر لزوم بهره‌گیری از فناوری اطلاعات، استفاده از روش‌ها و دانش‌های نوین برای حفاظت از جنگل‌ها گفت: در استان‌های شمالی در گلوگاه‌های قاچاق چوب، دوربین‌های دید در شب نصب شده است تا امکان پایش دقیق‌تر فراهم شود.

علی تیموری با اشاره به تحولات روزافزون در حوزه فناوری اطلاعات اظهار کرد: طبیعتاً هر روز روش‌ها و دانش‌های جدیدی در حوزه فناوری اطلاعات توسعه پیدا می‌کند و سازمان منابع طبیعی نیز باید از این دانش‌های نو بهره‌ببرد. در استان‌های شمالی در گلوگاه‌های قاچاق چوب، دوربین‌های دید در شب نصب شده است تا امکان پایش دقیق‌تر فراهم شود. این دوربین‌ها به‌صورت آنلاین به مرکز گزارش ارسال می‌کنند و بدین ترتیب امکان رصد از راه دور فراهم شده است.

وی ادامه داد: راه‌اندازی مرکز مانیتورینگ جنگل‌های شمال کشور در دستور کار قرار دارد. این مراکز که در قالب طرح مدیریت جنگل‌های شمال تعریف شده است، به تجهیزات و امکانات فنی نیاز دارد. در حال حاضر، افزایش نیروی انسانی در دستور کار نیست، به‌گونه‌ای که با وجود ۵۸۰۰ نیروی فعال در سراسر کشور، حتی با افزایش این تعداد به ۱۰ هزار نفر، اتفاق چشم‌گیری نخواهد افتاد، مگر آنکه نیروها کیفی باشند و از ابزارهای نوین استفاده شود.

رئیس سازمان منابع طبیعی و ابخیزداری کشور تأکید کرد: استفاده از ابزارهایی مانند هوش مصنوعی در پایش جنگل‌ها لازم است همچنین نقش مردم در حفاظت بسیار مؤثر است. اگر مردم احساس کنند که حفظ جنگل‌ها در زندگی آن‌ها مؤثر است؛ چه از منظر گردشگری و چه بهره‌برداری پایدار، همکاری مؤثرتری با نیروهای حفاظتی خواهند کرد. چنین مشارکتی به حفظ جنگل‌ها کمک می‌کند و در چنین شرایطی افراد سودجو جایگاهی در منطقه نخواهند داشت همچنین با برخورد‌های قضایی، امکان پیشگیری از تخلفات نیز فراهم می‌شود.

مساحت مناطق چهار گانه محیط زیستی ایران؛ ۱۹.۵ میلیون هکتار

مجموع مساحت مناطق چهار گانه محیط زیستی ایران شامل پارک های ملی، پناهگاه های حیات وحش، آثار طبیعی ملی و مناطق حفاظت شده تا اردیبهشت ۱۴۰۳ به حدود ۱۹ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار برآورد شده که این میزان برابر با حدود ۱۱.۸ درصد از وسعت کشور است.

مناطق چهار گانه محیط زیستی، نواحی هستند که به منظور حفاظت از تنوع زیستی، منابع ژنتیکی، زیستگاه های حساس و پدیده های طبیعی تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست قرار دارند. این تقسیم بندی شامل چهار رده مجزا است که هر کدام دارای ضوابط مدیریتی و حفاظتی خاص خود هستند؛ مناطق حفاظت شده، پناهگاه های حیات وحش، پارک های ملی و آثار طبیعی ملی.

ایران از جمله کشورهایی است که حفاظت از طبیعت را پیش از بسیاری از کشورهای منطقه آغاز کرد. نخستین اقدامات رسمی در این زمینه به دهه ۱۳۳۰ خورشیدی بازمی گردد. در سال ۱۳۳۵ کانون شکار ایران تأسیس شد و در دهه بعد، پارک های ملی و مناطق حفاظت شده تعریف و مصوب شدند. در نهایت با تشکیل سازمان حفاظت محیط زیست در سال ۱۳۵۳، ساختار چهار گانه مناطق تحت مدیریت رسمی وارد چارچوب قانون شد.

افزایش مناطق حفاظت شده محیط زیستی به بیش از ۳۲۰ منطقه بر اساس گزارش ها، تاکنون بیش از ۳۲۰ منطقه در سراسر کشور تحت عناوین چهار گانه به ثبت رسیده اند. این مناطق در همه استان های کشور پراکنده اند و دارای درجات مختلفی از پوشش گیاهی، جانوری، اقلیمی و زمین شناسی هستند. از میان این ۳۲۰ منطقه، حدود ۱۸۴ مورد در دسته مناطق حفاظت شده قرار دارند همچنین ۵۳ منطقه به عنوان پناهگاه حیات وحش، ۳۲ پارک ملی و بیش از ۴۰ مورد نیز در قالب آثار طبیعی ملی به ثبت رسیده اند.

منطقه حفاظت شده، اراضی به نسبت وسیع با ارزش حفاظتی زیاد است که با هدف حفظ و احیای رویشگاه های گیاهی و زیستگاه های جانوری انتخاب می شوند. مناطق حفاظت شده، محیط های مناسبی برای اجرای برنامه های آموزشی و پژوهش های زیست محیطی به شمار می آیند. انجام فعالیت های گردشگری و بهره برداری مصرفی و اقتصادی متناسب با نواحی هر منطقه و بر اساس طرح جامع مدیریت مناطق مجاز است.

استان هرمزگان و استان مازندران با منطقه حفاظت شده از این حیث رکورددار هستند.

پارک ملی نیز مناطقی طبیعی به نسبت وسیع و دارای ویژگی های خاص و اهمیت ملی به لحاظ زمین شناسی، بوم شناسی، جغرافیای زیستی و چشم انداز است که با هدف های حفظ وضعیت زیستی و طبیعی، بهبود جمعیت گونه های جانوری و رویشگاه های گیاهی همچنین بهره برداری تفرجی به عنوان پارک ملی انتخاب می شوند. پارک های ملی محل های مناسبی برای فعالیت های آموزشی، پژوهشی و گردشگری در طبیعت به شمار می آیند. به منظور حفاظت بنیادی از تنوع زیستی، ذخایر ژنتیکی، یکپارچگی اکولوژیک و چشم اندازها، فعالیت های مرتبط با بهره برداری های مصرفی و مسکونی در این مناطق مجاز نیست. به همین دلیل، برای پارک های ملی پشتوانه قانونی حفاظتی مستحکم تری نسبت به سایر مناطق حفاظت شده پیش بینی شده است.

اثر طبیعی ملی پدیده ها یا مجموعه های گیاهی و جانوری به نسبت کوچک، جالب، کم نظیر، استثنایی، غیر متعارف و غیر قابل جایگزین دارای ارزش های حفاظتی، علمی، تاریخی یا طبیعی است که با هدف حفظ و حراست به عنوان اثر طبیعی ملی انتخاب می شوند. اقدامات حفاظتی در مورد این پدیده ها باید تضمین کننده پایداری و بهره برداری غیر مصرفی از آنها در طول زمان باشد.

استان های سیستان و بلوچستان و گیلان هر کدام با چهار اثر ملی بیشترین آثار ملی را در خود جای داده اند.

پناهگاه حیات وحش نیز به محدوده هایی با زیستگاه های طبیعی نمونه برای جانوران وحشی گفته می شود که به منظور حمایت از جمعیت گونه های جانوری و افزایش سطح کیفیت آن ها انتخاب می شوند. کمترین وسعت پناهگاه های حیات وحش باید به حدی باشد که ضمن رفع نیاز گونه های جانوری، پیوستگی و ارتباط متقابل واحدهای آن ها را تضمین کند. این مناطق، محیط های مناسبی برای فعالیت های آموزشی و پژوهشی به ویژه در ارتباط با جانوران وحشی به شمار می آیند. بهره برداری های مصرفی و سازگار همچنین فعالیت های گردشگری کنترل شده در پناهگاه ها مجاز است.

در بهار ۱۴۰۳، پنج منطقه جدید با وسعتی در حدود ۲۳۰ هزار هکتار به فهرست مناطق حفاظت شده افزوده شدند. این مناطق عبارت بودند از کوه کلاته و تنگ سرخ در استان فارس، منطقه پادنا در استان اصفهان، تالاب بین المللی گاوخونی در شرق اصفهان و مناطق حائل تالاب های شمال خوزستان.

این مناطق دارای مصوبات رسمی هستند و مرزهای آن ها با استفاده از سامانه های اطلاعات مکانی، نقشه برداری زمینی و تصویربرداری ماهواره ای به روزرسانی شده اند. این فرایند شامل ثبت مختصات جغرافیایی دقیق، بررسی کاربری زمین، و تأیید نهایی در سطوح مختلف کارشناسی و مدیریتی است.

ساختار قانونی حفاظت از این مناطق بر اساس «قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست» مصوب سال ۱۳۵۳ بنا شده و ایران به عنوان یکی از کشورهای عضو کنوانسیون تنوع زیستی، موظف است در جهت توسعه حفاظت از منابع طبیعی گام بردارد. با رسیدن سطح مناطق چهار گانه به ۱۹.۵ میلیون هکتار، گسترش کمی مناطق تحت مدیریت رسمی محیط زیست همچنان ادامه دارد و ثبت مناطق جدید، تدقیق مرزها و ثبت دقیق مختصات، روندی است که در سال های اخیر نیز با هدف ارتقای نظام حفاظتی دنبال شده است.

مسین شیردار

مسئولیت ما برای حفاظت محیط زیست سنگین تر شده است / دستورالعمل مواجهه با اثرات جنگ

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست درباره اقدامات این سازمان در روزهایی که کشور درگیر تهاجم رژیم صهیونیستی شده است، گفت: از همان روز نخست، یگان حفاظت محیط زیست با بسیج امکانات، ضمن تقویت نیروها در مناطق تحت حفاظت، با نهادهای نظامی و انتظامی همکاری لازم را برای تشدید نظارت ها در دستور کار دارد.

شینا انصاری افزود: پایش وضعیت مناطق با اولویت مناطق دارای اهمیت تنوع زیستی و زیستگاهی، ارزیابی اثرات جنگ و گزارش گیری مستمر از وضعیت مناطق و تهدیدات احتمالی از جمله این اقدامات بوده است.

وی ضمن قدردانی و تشکر از نیروهای عملیاتی سازمان حفاظت محیط زیست که در روزهای اخیر مسوولیتشان بسیار خطیر و حساس بوده است، اظهار کرد: نظارت و پایش مناطق و ارائه گزارش ها و تعاملات لازم با دستگاه های ذیربط از جمله ستادهای مدیریت بحران و اقدامات ضروری و فوری برای کاهش اثرات تخریبی جنگ بر حیات وحش و مناطق آسیب دیده توسط همکاران و محیط بانان غیور و دلسوز سازمان حفاظت محیط زیست با جدیت و حساسیت انجام می شود.

رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه در طول تاریخ و به ویژه در قرن حاضر در جنگ ها، محیط زیست و طبیعت قربانی بوده است، گفت: همه تلاش های سازمان حفاظت محیط زیست، دغدغه مندان، تشکل های مردم نهاد و فعالان مستقل این عرصه، بر این موضوع متمرکز است که حتی در این روزهای سخت جنگ نیز نباید فراموش کنیم که محافظ طبیعت و مخلوقات ارزشمند آن با شیم.

وی تأکید کرد: باید بیش از پیش برای حفاظت از تنوع زیستی کشور تلاش کنیم، باید تلاش کنیم پروژه های مرتبط با حفاظت از تنوع زیستی، حفاظت از گونه های در معرض خطر، بازسازی و احیای تالاب ها و یا کنترل و مدیریت آلاینده ها متوقف نشود.

انصاری با اشاره به تهیه دستورالعمل مواجهه با اثرات جنگ و منازعات مسلحانه در مناطق تحت مدیریت سازمان محیط زیست و تشکیل قریب الوقوع تیم تخصصی ارزیابی ریسک مخاطرات با همکاری سایر دستگاه ها افزود: برای تهیه این دستورالعمل از دستورالعمل های اتحادیه جهانی حفاظت (IUCN) و دستورالعمل های کمیته بین المللی صلیب سرخ (ICRC) درباره حمایت از محیط زیست در زمان درگیری های مسلحانه استفاده شده است.

معاون رئیس جمهور با اشاره به آسیب پذیری محیط زیست کشور از پیامدهای سوء جنگ و بیان اینکه جمهوری اسلامی ایران آغاز گر جنگ نبوده و این جنگ به کشور، مردم و طبیعت آن تحمیل شده است گفت: سازمان حفاظت محیط زیست ضمن اینکه خواستار محکومیت صریح رژیم صهیونیستی به دلیل تهدیدات علیه زیست بوم منطقه از نهادهای بین المللی محیط زیستی به ویژه برنامه محیط زیست ملل متحد (UNEP) و سایر نهادهای بین المللی محیط زیستی است، اجرای دقیق مقررات ناظر بر حفظ محیط زیست در زمان جنگ و جلوگیری از تشدید تخریب های محیط زیست را به عنوان حقوق اساسی و بنیادین منبعث از پروتکل ها و تعهدات بین المللی کشورها مجدانه مطالبه می کند.

تخریب عامدانه محیط زیست؛ تهدید امنیت زیستی و نقض تعهدات بین المللی است

روابط عمومی سازمان حفاظت محیط زیست در بیانیه ای اعلام کرد: تخریب عامدانه محیط زیست به عنوان مصداق بارز جنایت زیست محیطی، تهدیدی علیه امنیت زیستی و نقض آشکار تعهدات بین المللی است. در متن بیانیه روابط عمومی سازمان محیط زیست آمده است: این سازمان به شدت حملات اخیر رژیم صهیونیستی به مخازن انبار سوخت های فسیلی و سایر اقدامات تخریبی انفجاری که موجب

آلودگی گسترده و تخریب محیط زیست می شود را محکوم می کند.

«این اقدامات غیرمسئولانه علاوه بر تهدید مستقیم سلامت عمومی و اکوسیستم های منطقه ای منجر به انتشار مواد سمی و آلاینده هایی شده که پیامدهای بلندمدتی بر کیفیت هوا، منابع آب و زیستگاه های طبیعی خواهد داشت».

در این بیانیه آمده است، این تخریب ها در شرایطی رخ می دهد که کشورهای منطقه تلاش می کنند از معاهدات جهانی مانند توافقات زیست محیطی سازمان ملل و کنوانسیون های مربوط به کنترل انتشار آلاینده ها تبعیت کنند.

سازمان حفاظت محیط زیست جمهوری اسلامی ایران از سازمان ملل متحد، برنامه محیط زیست ملل متحد، اتحادیه بین المللی حفاظت از طبیعت و سایر نهادهای مسئول محیط زیست منطقه ای و جهانی می خواهد که به این بحران محیط زیستی توجه ویژه داشته باشند و اقدامات لازم را برای توقف تخریب ها و جلوگیری از تداوم چنین فجایع زیست محیطی اتخاذ کنند.

در شرایطی که تغییرات اقلیمی و بحران های محیط زیست، چالش های مشترک بشر در قرن حاضر است، تخریب عمدی محیط زیست و گسترش آلودگی ناشی از حملات نظامی باید با واکنش جدی جامعه جهانی مواجه شود، ما خواستار محکومیت صریح این اقدامات از سوی نهادهای بین المللی و پیگیری حقوقی در مجامع بین المللی و اعمال فشار بر عاملان این تخریب ها هستیم تا از ادامه روند نابودی زیست بوم منطقه جلوگیری شود.

سازمان حفاظت محیط زیست جمهوری اسلامی ایران به عنوان نهاد مسئول حفاظت از محیط زیست کشور متعهد به همکاری با نهادهای جهانی در مقابله با این تهدیدات است و آمادگی خود را برای ارائه مستندات و ادله علمی در این زمینه اعلام می دارد.

۴۰۰ طرح کشاورزی در هفته دولت به بهره‌برداری می‌رسد

وزیر جهاد کشاورزی درباره طرح‌های آماده بهره‌برداری حوزه کشاورزی، گفت: هفته دولت امسال در مازندران ۶۱ طرح به ارزش ۴.۵ همت و در کشور بیش از ۴۰۰ طرح با ۲۱۳ همت به بهره‌برداری می‌رسد.

غلامرضا نوری قزلجه همزمان با سالروز تأسیس جهاد سازندگی در سفری به مازندران در جلسه بررسی وضعیت کالاها و تنظیم بازار این استان که در استانداری برگزار شد، اظهار کرد: در حال حاضر مشکلی برای تأمین و توزیع کالاها در کشور وجود ندارد.

وی مازندران را یکی از استان‌های مهم کشور در امنیت غذایی دانست و افزود: مازندران در تولید گوشت سفید، برنج و برخی محصولات دیگر حرف اول را می‌زند.

نوری با تأکید بر این که لازم است در این وضعیت ما به مازندران کمک کنیم، یادآور شد: در شرایطی قرار داریم که وضعیت فعلی کشور به سفرهای استان دامن زده است و بخش زیادی از سفرها نیز به مقصد مازندران است. به همین دلیل تراکم جمعیتی این استان شمالی بالاست و به طور ویژه باید به تأمین کالا در این استان کمک کنیم.

وزیر جهاد کشاورزی به ظرفیت بالای مازندران در پذیرش مسافران و مهمانان به این استان اشاره کرد و گفت: به همین دلیل در برنامه‌ریزی برای توزیع کالاها در شرایط کنونی چند استان از جمله مازندران را ویژه دیده‌ایم تا از نظر تأمین مواد غذایی مشکلی پیش نیاید.

وی با بیان اینکه بخشی از شهروندان تهران در مازندران حضور یافتند، تصریح کرد: لازم است در این وضعیت مرغ کمتری از تولیدات این استان به تهران حمل شود تا هزینه حمل و نقل و نگهداری نداشته باشیم و مرغ تولید مازندران در همین استان به مهمانان برسد.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به ضرورت تأمین نان در مازندران، تأکید کرد: برای افزایش سهمیه آرد این استان برنامه‌ریزی شده است.

وی ادامه داد: برای تأمین آرد سهمیه مازندران طی تماس تلفنی با معاون مرتبط، دستور بازنگری سهمیه آرد این استان را صادر کرد.

نوری قزلجه با تأکید بر اینکه لازم است نظارت بر بازار افزایش یابد تا خللی در روند خدمات رسانی ایجاد نشود، اظهار کرد: همه اصناف و فروشندگان درک خوبی از شرایط دارند و انتظار داریم برای مدیریت بازار همراه ما و مردم باشند. وی افزود: به اندازه کافی روغن، شکر و برنج برای کنترل و تنظیم بازار اختصاص داده‌ایم و هر لحظه احساس کنیم نیاز به توزیع کالاها وجود دارد موجودی کافی برای توزیع داریم.

وزیر جهاد کشاورزی بیان کرد: تسریع در فرآیند ترخیص کالا را برای کمک به تنظیم بازار ابلاغ کردیم.

وی درباره توزیع گوشت قرمز دولتی گفت: ۲۰ درصد گوشت قرمز مصرفی کشور وارداتی است که از این مقدار حدود هفت درصد گوشت مورد نیازمان را با ارز ترجیحی وارد و مدیریت شده توزیع می‌کنیم.

نوری یادآور شد: به دلیل شرایطی که برای پروازها پیش آمده در حال حاضر گوشت قرمز وارداتی نداریم بعد از برقراری پروازها روند واردات از سر گرفته می‌شود.

وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به شعار سال، یادآور شد: با نگاه حمایت از سرمایه‌گذار سعی می‌کنیم موانع سرمایه‌گذاری را برداریم. در همین راستا نیز چهار بخشنامه و ۲ لایحه دادیم تا روند سرمایه‌گذاری را تسهیل کنیم. به ویژه در بخش کشاورزی که نرخ برگشت سرمایه نسبت به سهمش در اقتصاد کشور بالا است.

وی با بیان اینکه استان‌هایی مثل مازندران مستعد سرمایه‌گذاری در بخش ایجاد گلخانه هستند، اظهار کرد: طبق برآوردها ساده‌ترین گلخانه‌ها ۶ برابر بیشتر از کشت سنتی محصول تولید می‌کنند و ۶ برابر نیز آب مصرفی کمتری دارند.

نوری قزلجه با اعلام اینکه برنامه‌ریزی‌های لازم برای افزایش تبادل اقتصادی بخش کشاورزی شمال کشور با کشورهای حوزه دریای خزر انجام شد، گفت: در این زمینه یک کمیسیون مشترک اقتصادی در قزاقستان داشتیم و قرار شد با استان‌های شمالی به ویژه در حمل و نقل دریایی همکاری بیشتری انجام شود. وی ادامه داد: رایزنی‌هایی انجام شده تا محصولاتی مثل غلات از این کشورها خریداری کنیم و آن‌ها هم تمایل دارند علاوه بر بهره‌گیری از ظرفیت بندری ما در شمال کشور، از ما محصولات کشاورزی خریداری کنند.

برداشت جو در بیش از ۳۸ هزار هکتار از اراضی آذربایجان غربی

مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی از آغاز برداشت جو در بیش از ۳۸ هزار هکتار از اراضی استان خبر داد.

مهدیه فلاح افزود: در این استان بیش از ۱۲ هزار و هفتصد هکتار جو به صورت آبی و ۲۵ هزار و هفتصد هکتار نیز به صورت دیم کشت شده است و پیش‌بینی می‌شود بیش از ۸۱ هزار تن محصول جو از این مزارع برداشت شود.

وی افزود: با توجه به شرایط اقلیمی سال زراعی جاری پیش‌بینی می‌شود از مزارع دیم به طور متوسط ۱۱۰۰ کیلوگرم در هکتار و از مزارع آبی ۴۲۰۰ کیلوگرم در هکتار برداشت شود.

فلاح ادامه داد: ارقام مورد استفاده در مزارع آبی شامل بهمن، جلگه، متین و آذران بود و در مزارع دیم از ارقام سهند، آردا، آرتان استفاده شده است و بیشترین سطح زیر کشت از شهرستان‌های چالدران، مهاباد و بوکان گزارش شده است.

مدیر زراعت سازمان جهاد کشاورزی آذربایجان غربی ضمن تشریح اهمیت اجرای روش‌های نوین کشت و تغذیه در محصول جو و عرضه توصیه‌های فنی در مزرعه به صورت مشاهده‌ای تصریح کرد: نخستین بار پنج طرح تحقیقی شامل دو طرح PVS آبی و دیم به ترتیب در شهرستان‌های شاهین دژ و ارومیه، طرح مشارکتی تغذیه بهینه جو دیم (PNT) در شهرستان ارومیه و همچنین دو طرح انتخاب مشارکتی تراکم مناسب کاشت در جو آبی و دیم در شهرستان بوکان اجرا شده است.

به نقل از روابط عمومی جهاد کشاورزی آذربایجان غربی، فلاح گفت: هدف از این طرح‌ها انتخاب بهترین رقم جهت کشت در منطقه، اهمیت تغذیه بهینه در افزایش تولید و نشان دادن تراکم مطلوب بوده و نتایج آن در پایان فصل زراعی در اختیار بهره‌برداران بخش قرار خواهد گرفت.

کاشت محصولات آب‌بر در شرایط بحران آبی پذیرفتنی نیست

استاندار خراسان جنوبی گفت: کاشت محصولات با مصرف بالای آب، در شرایط بحران آبی، پذیرفتنی نیست.

سید محمدرضا هاشمی در جلسه شورای سازگاری با کم‌آبی استان اظهار کرد: رعایت الگوی مصرف، تغییر الگوی کشت، مقابله با برداشت‌های بی‌رویه و حذف انشعابات غیرمجاز از اولویت‌های جدی استان است. وی بر لزوم مدیریت بهینه منابع پساب، استفاده از فناوری‌های نوین در کشاورزی، توسعه گلخانه‌ها و محصولات کم‌آب‌بر تأکید کرد و گفت: در شرایط بحران آبی، کاشت محصولاتی با مصرف بالای آب پذیرفتنی نیست و باید برای این موضوع برنامه‌ریزی دقیق صورت گیرد.

به نقل از روابط عمومی استانداری خراسان جنوبی، استاندار با اشاره به اهمیت تأمین آب شرب سالم و بهداشتی در شرایط اضطراری، از مدیران خواست با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی در تأمین تانکرهای سیار، آمادگی کامل داشته باشند.

هاشمی در این جلسه بر ضرورت حمایت از دستگاه‌های کم مصرف تأکید و با تذکر به دستگاه‌های پرمصرف، گفت: مراقبت از منابع آبخوان و جلوگیری از واگذاری اراضی در مسیر طرح‌های آبخیزداری مورد تأکید است.

وی با قدردانی از نیروهای اطلاعاتی امنیتی، خواستار هماهنگی و هم‌افزایی بیشتر دستگاه‌ها برای مقابله با تهدیدات شد و گفت: در برابر جنگ ترکیبی دشمن، هیچ بهانه‌ای برای تعلل در خدمت‌رسانی به مردم پذیرفته نیست.

به گفته وی بازدیدهای میدانی و برگزاری منظم جلسات، باید در دستور کار مدیران باشد.

پایان عملیات نشاء برنج در گیلان / توزیع ۴۵ هزار تنی کود کشاورزی

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان، از پایان عملیات نشاء برنج در استان خبر داد و گفت: کشت ارقام محلی در سطح ۲۲۳ هزار هکتار انجام شده است.

صالح محمدی از پایان عملیات نشاء برنج در سطح ۲۳۸ هزار هکتار از اراضی شالیزاری استان گیلان خبر داد و اظهار کرد: در سطح ۲۲۳ هزار هکتار از اراضی شالیزاری استان ارقام محلی همچون هاشمی و علی کاظمی و جمشید جو ... کشت شده است.

وی با اشاره به کشت ارقام اصلاح شده در سطح ۱۵ هزار هکتار شامل خزر، شیرودی، فجر، هستی و...، افزود: در ۸۶ درصد از شالیزارهای استان معادل ۲۰۶ هزار هکتار، شاهد نشاء مکانیزه بودیم.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با بیان اینکه عملیات وجین نیز در سطح ۱۹۰ هزار هکتار از شالیزارهای گیلان معادل ۸۰ انجام شده است، تصریح کرد: برداشت مکانیزه با کمباین ویژه برنج در سطح ۲۱۷ هزار هکتار از شالیزارهای استان هدفگذاری شده است.

محمدی با اشاره به فعالیت بیش از ۳۰۰ هزار بهره‌بردار برنج در استان گیلان، گفت: برنجکاران گیلانی سالانه حدود یک میلیون و ۱۵۰ هزار تن شلتوک و حدود ۷۰۰ هزار تن برنج سفید تولید می‌کنند.

وی همچنین از فرصت دوباره شالیکاران گیلانی برای بیمه محصول برنج خبر داد و بیان کرد: شالیکاران تا پایان خرداد مهلت دارند از پوشش بیمه‌ای بهره‌مند شوند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی گیلان با اشاره به توزیع کود در حوزه برنج‌کاری طی سال زراعی جاری تاکنون، بیان کرد: تاکنون ۲۶ هزار و ۷۴۶ تن کود ازته، ۵۳۴۷ تن کود فسفاته و ۱۳ هزار و ۱۵۷ تن کود پتاسه توزیع شده است.

جهش کشاورزی در سرزمین آفتاب با کشت هوشمند و گلخانه‌ها

توسعه گلخانه‌ها، سامانه‌های آبیاری نوین و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های آب و خاک رویکرد مهم جهادکشاورزی در گرمسار متناسب با شرایط خشکسالی و اقلیم خشک و کویری است. این شهرستان ۵۰ هکتار گلخانه و سامانه نوین آبیاری در افزون بر ۱۱۵ هکتار اراضی کشاورزی دارد.

سه‌م ۸۵ درصدی بخش کشاورزی از مصرف آب کشور، تداوم خشکسالی‌های پی‌درپی و افت شدید سفره‌های آب زیرزمینی، و بحران کم‌آبی، امروز به یکی از مهم‌ترین تهدیدها برای امنیت غذایی و پایداری تولید در ایران تبدیل شده است.

شهرستان گرمسار نیز که در اقلیم خشک و کم‌بارش مرکز کشور قرار دارد، از جمله مناطقی محسوب می‌شود که کشاورزی در آن سال‌هاست با چالش جدی کمبود منابع آب و فرسایش خاک مواجه شده است.

خشکسالی‌های مکرر، کاهش روان‌آب‌ها، و افت سطح قنات‌ها و چاه‌ها در گرمسار نه تنها بهره‌وری اراضی زراعی را تحت تأثیر قرار داده، بلکه ادامه فعالیت کشاورزان و باغداران را در بسیاری از روستاها با تردید و نگرانی همراه کرده است. در چنین شرایطی، ادامه کشت‌های پرمصرف و شیوه‌های سنتی آبیاری دیگر پاسخگوی نیازهای اقتصادی کشاورزان نیست و منابع طبیعی منطقه را نیز با خطر نابودی روبه‌رو می‌کند.

در پاسخ به این بحران، ضرورت تغییر الگوی کشت و حرکت به‌سوی کشاورزی پایدار به یک اولویت جدی در برنامه‌های جهاد کشاورزی تبدیل شده است. توسعه گلخانه‌ها، بهره‌گیری از سامانه‌های نوین آبیاری، لوله‌گذاری و انتقال آب با حداقل هدررفت، و ترویج کشت‌های مقاوم به کم‌آبی از جمله راهکارهایی است که با هدف افزایش بهره‌وری، حفظ منابع پایه، و تضمین امنیت غذایی در گرمسار در دستور کار قرار گرفته است.

توسعه گلخانه‌ها، سامانه‌های آبیاری نوین و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های آب و خاک از جمله سیاست‌های مهم دولت و سازمان جهادکشاورزی در شرایط خشکسالی و اقلیم خشک و کویری است.

رئیس اداره جهاد کشاورزی گرمسار روز چهارشنبه در گفت‌وگو با خبرنگار ایرنا بیان کرد: ۶ طرح شاخص در بخش آب و خاک سال ۱۴۰۳ در این شهرستان اجرا شد که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به احداث استخر ذخیره آب به ظرفیت ۱۸ هزار مترمکعب، احیا و مرمت قنات، اجرای کانال انتقال آب به طول هفت کیلومتر، و لوله‌گذاری به طول سه کیلومتر اشاره کرد.

علی جواریلو افزود: همچنین توسعه سامانه آبیاری تحت فشار در سطح ۱۱۵ هکتار از اراضی کشاورزی از مهم‌ترین اقدام‌های صورت‌گرفته در بهره‌وری منابع آب بوده است.

رئیس جهاد کشاورزی با اشاره به اهمیت توسعه گلخانه‌ها در منطقه گفت: در حال حاضر ۵۰ هکتار گلخانه در شهرستان وجود دارد که از این میزان، حدود ۴۰ هکتار به بهره‌برداری رسیده و زیر کشت قرار دارد و ۱۰ هکتار باقی‌مانده نیز در حال احداث است و به‌زودی به چرخه تولید می‌پیوندد.

وی اضافه کرد: با توجه به شرایط اقلیمی خاص منطقه و بهره‌مندی از تابش آفتاب مطلوب، توسعه کشت‌های گلخانه‌ای، کشت زیر پلاستیک و استفاده از روش‌های نوین آبیاری از سیاست‌های راهبردی این سازمان در حوزه تولیدات گیاهی است. وی درباره میزان تسهیلات برای تأمین سرمایه در گردش بیان کرد: ۹۹۵ میلیارد ریال اعتبار در بخش سرمایه‌ای شهرستان جذب و توزیع شد و از این رقم، ۲۳ میلیارد ریال به مکانیزاسیون، ۴۳ میلیارد ریال به مشاغل خانگی و ۳۰۰ میلیارد ریال به طرح‌های تیمصره ۱۸ اختصاص یافت و در قالب ۱۳۷ پرونده پرداخت شد. جواریلو با بیان اینکه شهرستان دارای ۳۳ هزار هکتار اراضی کشاورزی است، گفت: سهمیه تخصیص‌یافته کود شیمیایی تنها برای یک سوم این اراضی معادل ۱۰ هزار و ۵۰۰ هکتار است و سال گذشته ۲ هزار و ۶۶۸ تن کود اوره، ۴۳۰ تن کود فسفات و ۱۷۰ تن کود پتاس در منطقه توزیع شد.

رئیس جهاد کشاورزی گرمسار سیاست کلی را افزایش سالانه سطح اراضی تحت پوشش سامانه آبیاری تحت فشار و بهینه‌سازی مصرف آب است عنوان کرد و یادآور شد: در حوزه تولیدات گیاهی، علاوه بر توسعه گلخانه‌ها، در سال گذشته بیش از ۲۱ هزار اصله نهال زیتون جهت اصلاح باغ‌ها و ترویج الگوی کشت در منطقه توزیع شد.

استان سمنان با بیش از ۵۳ هزار بهره‌بردار، سالانه در مجموع بیش از یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن انواع محصولات کشاورزی شامل زراعی، باغی، دام و طیور و آبزیان تولید می‌کند که بخش عمده‌ای از این تولیدات مازاد بر نیاز مردم استان سمنان است.

از کل گستره بخش کشاورزی استان سمنان ۸۷ هزار هکتار بخش زراعی، ۷۰ هزار هکتار باغ و ۴۰ هزار هکتار آیش است.

تولیدات بخش زراعی استان سمنان سالانه ۹۲۰ هزار تن و میزان محصولات باغی سالانه ۴۸۰ هزار تن است و سالانه بیش از ۲۹۰ هزار تن نیز انواع محصولات دامی در استان سمنان تولید می‌شود.

بیش از ۵۰ درصد از گستره استان سمنان به میزان پنج و ۲ دهم میلیون هکتار نواحی بیابانی است و ۳۵۰ هزار هکتار را جنگل و سه و هشت دهم میلیون هکتار را مرتع شامل می‌شود.

تعاون روستایی هرمزگان بیش از ۴۷ هزار تن گندم را خرید تضمینی کرد

رئیس اداره بازرگانی تعاون روستایی هرمزگان با اشاره به پایان فصل خرید تضمینی گندم در استان گفت: در مجموع ۴۷ هزار و ۷۷۳ تن گندم از گندمگاران این استان توسط تعاون روستایی خریداری شد. محمدرضا ماندگاری افزود: هم‌اکنون تمامی این محصولات گندم به میزان ۴۷ هزار و ۷۷۳ تن ثبت سامانه شده و ۴۶ هزار و ۶۲۴ کیلوگرم نیز برای پرداخت وجه به بانک عامل معرفی شده است. وی بیان کرد: تاکنون ۴۶ هزار و ۹۴۷ تن از این میزان گندم به سیلوه‌ها و کارخانه‌های آرد هرمزگان تحویل داده شده و ۸۸۶ تن نیز باقی مانده است.

رئیس اداره بازرگانی تعاون روستایی هرمزگان ابراز کرد: خرید تضمینی گندم از ابتدای فروردین‌ماه در ۱۱ مرکز خرید شامل مرکز خرید «گهکم، طاشکویه، شمیل، آشکارا، فارغان و احمدی» حاجی‌آباد در شمال هرمزگان، ۲ مرکز خرید در شهرهای یارسیان و بستک واقع در غرب استان و سه مرکز خرید «تیرور و هشتبندی» میناب و «زیارتعلی» رودان در شرق استان آغاز و تا پایان خردادماه امسال ادامه پیدا کرد.

امسال قیمت خرید تضمینی هر کیلوگرم گندم معمولی (نان)، ۲۰۵ هزار ریال و قیمت خرید تضمینی گندم دوروم ۲۱۰ هزار ریال اعلام شده است؛ این در حالی است که پارسال گندم معمولی به قیمت هرکیلوگرم ۱۷۵ هزار ریال و گندم دوروم ۱۸۰ هزار ریال به فروش رفت.

سطح زیرکشت گندم در استان هرمزگان امسال ۱۴ هزار و ۷۰۰ هکتار است که طبق آمار سازمان جهادکشاورزی، سطح زیرکشت این محصول امسال نسبت به سال گذشته از کاهش ۲ هزار هکتاری برخوردار بوده و با این حساب پیش‌بینی می‌شود امسال بیش از ۶۲ هزار تن گندم تولید و از این اراضی برداشت شود.

محصول گندم در هرمزگان هرساله از اواخر مهرماه تا ۱۵ بهمن کشت شده و برداشت آن نیز هر ساله از ابتدای فروردین‌ماه در استان‌های جنوبی کشور آغاز شده و به‌تدریج به سایر استان‌ها تعمیم پیدا می‌کند که این استان نیز از نخستین نقاط برداشت محصول گندم کشور است.

در حال حاضر وسعت زمین‌های زراعی، باغی و محصولات سبزی و صیفی خارج از فصل کشاورزی هرمزگان افزون‌بر ۱۶۱ هزار هکتار با تولید سالانه افزون‌بر سه میلیون و ۹۵۰ تن محصول است که ۸۰ هزار هکتار

فعالیت بیش از ۵۰۰ باغدار طارمی در تولید گیلاس

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان طارم استان زنجان گفت: بیش از ۵۰۰ بهره‌بردار در این شهرستان همه ساله طی اردیبهشت و خرداد محصول گیلاس را از باغ‌های خود برداشت می‌کنند.

منوچهر یارمحمدی ارقام گیلاس کشت شده در شهرستان طارم را شامل تکدانه، شبستری، پرتقالی، تلخان، محلی و مشهدی اعلام کرد و افزود: همه ساله در فصل برداشت این محصول بیش از ۲۵ هزار نفر برای تجربه چیدن گیلاس و خرید بدون واسطه این محصول به شهرستان طارم سفر می‌کنند.

وی ادامه داد: هفته گذشته پنجمین دوره جشنواره گیلاس در طارم برگزار شد و منطقه شیت و ولیدر این شهرستان میزبان این رویداد پر مخاطب بود.

مدیر جهاد کشاورزی شهرستان طارم گفت: به طور میانگین با برداشت و فروش این محصول امسال یک هزار میلیارد ریال درآمد عاید باغداران شهرستان طارم می‌شود.

وی گفت: بیشترین سطح زیر کشت و تولید گیلاس شهرستان طارم در روستاهای شیت، ولیدر و زاچکان است که در سال‌های اخیر برخی از باغداران در روستاهای سرخه میشه و هزارود نیز به دلیل شرایط آب و هوایی مناسب این روستاها برای کشت گیلاس، اقدام کرده‌اند.

یارمحمدی افزود: محصول گیلاس تولیدی این روستاها به دلیل دارا بودن شرایط اقلیمی خاص از جمله شب‌های خنک و روزهای گرم با شدت آفتاب بالا از کیفیت بالای برخوردار است و خریداران زیادی را از نقاط مختلف استان و کشور به این روستاها می‌کشاند.

شهرستان طارم با ۴۷ هزار نفر جمعیت (حدود پنج درصد جمعیت و ۱۰ درصد مساحت استان زنجان) در ۹۰ کیلومتری شمال شرقی زنجان واقع شده و با استان‌های قزوین، اردبیل و گیلان همسایه است.

نهال کاری ۱۲۰ هکتار اراضی بیابانی گرمسار برای مقابله با فرسایش بادی

رئیس منابع طبیعی و آبخیزداری گرمسار اجرای طرح‌های بیابان‌زدایی را از جمله راهبردهای مهم در افق توسعه با توجه به شرایط اقلیمی خشک و کویری این شهرستان برشمرد و گفت: ۱۲۰ هکتار اراضی بیابانی برای مقابله با فرسایش بادی نهال‌کاری شد.

امیرحسین شاه‌حسینی به مناسبت روز ملی مقابله با بیابان‌زایی، بیان کرد: ۱۲۰ هکتار از مناطق بیابانی جنوب‌غربی شهرستان گرمسار، در بخش ایوانکی و محدوده روستای شورقازی، تحت عملیات نهال‌کاری قرار گرفت.

وی با تأکید بر اهمیت این طرح در کاهش فرسایش بادی و مهار ریزگردها، خاطرنشان کرد: این اقدامات علاوه بر تثبیت خاک، موجب بهبود شرایط زیست‌محیطی منطقه می‌شود.

وی از توسعه بادشکن‌های زنده در اطراف اراضی کشاورزی و باغ‌ها خبر داد و گفت: کاشت گونه‌هایی مانند اکالیپتوس که علاوه بر مقاومت در برابر شرایط اقلیمی منطقه، کاربردهایی در صنایع چوب نیز دارند، از جمله تدابیر منابع طبیعی برای حفاظت از اراضی و بهره‌برداری پایدار از منابع طبیعی است.

وی بیان کرد: استفاده از گونه‌های گیاهی اکالیپتوس به عنوان بادشکن زنده، راهکاری موثر در کاهش سرعت باد و جلوگیری از پراکندگی شن‌های روان محسوب می‌شود.

رئیس اداره منابع طبیعی گرمسار اجرای طرح بادشکن‌های غیرزنده در سال‌های گذشته را از دستاوردهای موفق این سازمان دانست و افزود: در این طرح موادی مانند چوب‌پنبه، کلش برنج و نیزار مورد استفاده قرار می‌گیرد و در ایستگاه کویر گرمسار به طول ۳۷ کیلومتر اجرا شد که به طور مستقیم در کاهش پیشروی بیابان نقش داشته است.

فواد مامدهاشم

توسعه ماده مبتنی بر اکسید گرافن؛ تحولی در بسته بندی مواد غذایی

با همکاری یک استارت‌آپ و دانشگاه نورث‌وسترن، محققان از توسعه ماده‌ای جدید برای بسته‌بندی‌های مقاوم به آب و روغن خبر دادند که تحولی مهم در بسته‌بندی مواد غذایی است.

در گامی مهم به‌سوی حذف مواد شیمیایی خطرناک از زنجیره تأمین صنایع غذایی، پژوهشگران دانشگاه نورث‌وسترن (Northwestern University) موفق به توسعه ماده‌ای جدید مبتنی بر اکسید گرافن شده‌اند که می‌تواند به عنوان جایگزینی ایمن، پایدار و مقرون‌به‌صرفه برای مواد سمی موسوم به PFAS و پلاستیک‌های مقاوم در بسته‌بندی‌های غذایی مورد استفاده قرار گیرد.

طبق اعلام این تیم تحقیقاتی، این ماده نوآورانه که اکنون با نام تجاری «GO-Eco» و از طریق استارت‌آپی وابسته به شرکت چانگ رباتیکس (Chang Robotics) در حال تجاری‌سازی است، هنگامی که بر بسته‌بندی‌های کاغذی مواد غذایی و نوشیدنی‌ها اعمال می‌شود، نه تنها مقاومت بالایی در برابر نفوذ آب و روغن از خود نشان می‌دهد، بلکه استحکام کلی محصول را نیز به طور چشمگیری افزایش می‌دهد. این ویژگی می‌تواند به معنای پایان عمر ظروف کاغذی ضعیف و بسته‌بندی‌های خисی باشد که همواره مورد انتقاد مصرف‌کنندگان قرار داشته‌اند.

ویژگی مهم دیگر این ماده، قابلیت بازیافت و کمپوست‌پذیری کامل آن پس از استفاده است. به گفته محققان، این ویژگی‌ها بسته‌بندی‌های مبتنی بر اکسید گرافن را به راه‌حلی واقعی و پایدار برای صنعت بسته‌بندی تبدیل می‌کند.

تیموتی وی (Timothy Wei)، یکی از توسعه‌دهندگان این فناوری و استاد مهندسی مکانیک دانشگاه نورث‌وسترن، در این‌باره گفت: این تنها یک نوآوری در حوزه مواد نیست، بلکه راه‌حلی آماده برای ورود به بازار است. ما از این که GO-Eco را از آزمایشگاه به خط تولید می‌بریم، هیجان‌زده‌ایم. این فناوری می‌تواند کل صنعت بسته‌بندی غذایی را متحول کند.

این محصول در همکاری نزدیک میان تیم وی و سون‌بینه نگوین (SonBinh Nguyen)، استاد شیمی و متخصص اکسید گرافن در کالج واینبرگ دانشگاه نورث‌وسترن، توسعه یافته است. نگوین پیش از این مقالات متعددی در زمینه تولید و مشخصه‌یابی اکسید گرافن منتشر کرده بود.

با تکیه بر پژوهش‌های چند دهه‌ای این دو استاد، آن‌ها موفق به توسعه فرایندی انحصاری شدند که به کمک آن می‌توان ورق‌های اتمی کربن اکسید شده را برای افزایش خواص سدکنندگی و استحکام در محصولات کاغذی و مقوایی به‌کار گرفت. این تیم، ماده جدید را بر روی انواع مختلفی از نمونه‌های اولیه بسته‌بندی شامل جعبه‌های مقوایی، کیسه‌های پلاستیکی میوه و سبزی، و ظروف یک‌بار مصرف نظیر لیوان، نی و بشقاب آزمایش کرده‌اند. نتایج این آزمایش‌ها نشان داد که استفاده از این پوشش، مقاومت مواد را در برابر رطوبت، روغن و چربی به طور محسوسی افزایش داده و هم‌زمان استحکام ساختاری آن‌ها را نیز بهبود می‌بخشد.

آزمایش‌های صنعتی این فناوری در مرکز پابِلوت کاغذ دانشگاه ایالتی «وست میشیگان» (Western Michigan University) انجام شد. این آزمایش‌ها تأیید کردند که افزودن مقادیر اندکی از اکسید گرافن، میزان استحکام و مقاومت در برابر نفوذ را بین ۳۰ تا ۵۰ درصد نسبت به محصولات تجاری فعلی افزایش می‌دهد. نکته حائز اهمیت آن‌که هزینه نهایی این پوشش با محصولات رایج بازار برابر یا حتی پایین‌تر است.

شرکت GO-Eco با دریافت حمایت مالی از یک تولیدکننده بزرگ ظروف یک‌بار مصرف، در حال گذر از مرحله آزمایشگاهی به مرحله صنعتی است و اکنون به دنبال دریافت تأییدیه‌های سازمان غذا و داروی آمریکا (FDA) برای تماس مستقیم با مواد غذایی و همچنین گواهی‌های مربوط به بازیافت‌پذیری و زیست‌تخریب‌پذیری این ماده است.

حق مالکیت فکری این فناوری گرافن‌محور به صورت انحصاری در اختیار دانشگاه نورث‌وسترن و شرکت چانگ رباتیکس قرار دارد. همچنین نگوین و دانشگاه در سهام این شرکت نوپا شریک هستند.

در کنار این دستاورد، تلاش‌های جهانی برای حذف PFAS نیز همچنان ادامه دارد؛ از جمله پژوهش‌های اخیر دانشگاه «موناش» (Monash University) و دانشگاه ایالتی «پنسیلوانیا» (Penn State) که با همکاری شرکت NematiQ موفق به توسعه غشایی شدند که می‌تواند مولکول‌های ریز PFAS را از آب حذف کند. همچنین در آوریل ۲۰۲۵، دانشگاه رایس (Rice University) و مرکز تحقیقات ارتش آمریکا نیز روش نوینی برای حذف و نابودی PFAS ارائه دادند که پسماند را به گرافن تبدیل می‌کند.

هشدار سازمان غذا و دارو درباره مصرف خودسرانه «ید»

مدیرکل دفتر نظارت و پایش مصرف فراورده‌های سلامت سازمان غذا و دارو با تأکید بر عدم توجه به شایعات و اظهار نظرهای غیر علمی، نسبت به مصرف خودسرانه ید و اشکال دارویی موجود هشدار داد. دکتر نازیلا یوسفی ضمن آرزوی سلامتی برای مردم مقاوم ایران اسلامی و پیروزی جبهه حق علیه باطل گفت: مردم عزیز اطمینان داشته باشند خادمانشان در سازمان غذا و دارو آمادگی کامل را برای ارائه اطلاعات مستند و علمی در خصوص مسائل مبتلابه جامعه بویژه موضوعات مرتبط با این روزهای کشور را دارند و در هنگام ضرورت پروتکل‌های مورد نیاز را ارائه خواهند کرد.

مدیرکل دفتر نظارت و پایش مصرف فراورده‌های سلامت در خصوص مصرف قرص ید پتاسیم (KI) بیان داشت: اگر این قرص جز در موارد تجویز شده توسط متخصصان مورد استفاده قرار گیرد، نه تنها اثرات پیشگیرانه‌ای نخواهد داشت بلکه عوارض خطرناکی مانند مسمومیت، اختلالات تیروئید، مشکلات قلبی و گوارشی به همراه می‌آورد.

بنابراین سازمان غذا و دارو، یوسفی ادامه داد: زنان باردار، کودکان و افراد مبتلا به بیماری‌های تیروئیدی به هیچ وجه نباید بدون مشورت پزشک ید مصرف کنند.

وی تأکید کرد: ذخیره یا مصرف غیرمنطقی مکمل‌ها و داروهای حاوی ید مانند مکمل‌های ید نه تنها هیچ تأثیری برای پیشگیری از عوارض ندارد بلکه باعث کمبود این دارو برای افراد نیازمند دارای کمبود ید می‌شود. به گفته مدیرکل دفتر نظارت و پایش فراورده‌های سلامت سازمان غذا و دارو، مکمل‌های ید معمولاً برای کمبود ید غذایی طراحی شده‌اند و دوز آن‌ها بسیار پایین‌تر از مقدار مورد نیاز در شرایط اضطراری است؛ بعلاوه استفاده از این دارو حتی در زمان اضطراب، فقط برای گروه‌های خاص با تنظیم دوز دقیق جهت حفاظت از غده تیروئید توصیه می‌شود و کاربرد دیگری ندارد.

وی در پایان از مردم خواست که با مصرف خودسرانه و غیرعلمی ید، موجب اختلالات تیروئیدی در خود نشوند.

قهوه می‌تواند کلید پیری خوشایند باشد

یک فنجان قهوه صبحگاهی می‌تواند چیزی بیش از تقویت لحظه‌ای انرژی و روحیه باشد.

به نقل از مدیسن نت، یک مطالعه جدید می‌گوید که به نظر می‌رسد قهوه به زنان کمک می‌کند تا با ظرافت بیشتری پیر شوند.

محققان گزارش دادند که زنان میان‌سالی که مرتباً قهوه کافئین‌دار می‌نوشند، با افزایش سن، از نظر ذهنی هوشیارتر و از نظر جسمی کارآمدتر باقی می‌مانند.

نتایج نشان می‌دهد که هر فنجان اضافی با ۲ تا ۵ درصد افزایش احتمال پیر شدن با ظرافت مرتبط است.

«سارا مهدوی»، محقق فوق‌دکتر در دانشکده بهداشت عمومی هاروارد، در یک بیانیه خبری گفت: «این یافته‌ها نشان می‌دهد که قهوه کافئین‌دار – نه جای یا قهوه بدون کافئین – ممکن است به طور منحصر به فردی از مسیرهای پیری که هم عملکرد ذهنی و هم جسمی را حفظ می‌کند، پشتیبانی نماید.»

برای این مطالعه، محققان بیش از ۴۷۵۰۰ زن شرکت‌کننده در مطالعه سلامت پرستاران را مورد بررسی قرار دادند.

این تیم میزان مصرف کافئین زنان را با پیری سالم آنها مقایسه کرد؛ پیری سالم به عنوان زندگی تا ۷۰ سالگی، عاری بودن از ۱۱ بیماری مزمن عمده، حفظ عملکرد فیزیکی، داشتن سلامت روان خوب و عدم بروز مشکلات حافظه یا تفکر تعریف شد.

محققان گفتند که تا سال ۲۰۱۶، بیش از ۳۷۰۰ نفر از این زنان تمام شرایط لازم برای اینکه فردی با سن مناسب در نظر گرفته شوند را داشتند.

محققان گفتند که این زنان در میان‌سالی معمولاً روزانه حدود ۳۱۵ میلی‌گرم کافئین مصرف می‌کردند، تقریباً سه فنجان کوچک یا یک و نیم فنجان بزرگ قهوه. بیش از ۸۰٪ از این کافئین از قهوه تأمین می‌شد.

مصرف هر ۸۰ میلی‌گرم کافئین روزانه، شانس یک زن را برای پیری سالم افزایش می‌داد.

نتایج نشان می‌دهد که مصرف کافئین همچنین شانس آنها را برای جلوگیری از بیماری‌های مزمن، قوی ماندن از نظر جسمی و حفظ هوش و حافظه افزایش داده است.

اما همه منابع کافئین یکسان نبودند.

قهوه به تنهایی با پیری سالم مرتبط بود و مزایای آن تا پنج فنجان کوچک یا دو و نیم فنجان بزرگ در روز نیز به دست می‌آمد.

از سوی دیگر، محققان دریافتند که کولاهای کافئین‌دار با پیری بدتر مرتبط هستند.

نتایج نشان می‌دهد که هر لیوان کوچک اضافی نوشابه با ۲۰ تا ۲۶ درصد کاهش احتمال پیری سالم همراه بود.

محققان خاطر نشان کردند که قهوه و چای بدون کافئین به هیچ وجه با پیری مرتبط نبودند.

مهدوی گفت: «این نتایج، اگرچه مقدماتی هستند، نشان می‌دهند که عادات کوچک و مداوم می‌توانند سلامت طولانی مدت را شکل دهند. مصرف متوسط قهوه ممکن است در ترکیب با سایر رفتارهای سالم مانند ورزش منظم، رژیم غذایی سالم و اجتناب از سیگار کشیدن، مزایای محافظتی داشته باشد.» با این حال، محققان هشدار دادند که قهوه را نباید به عنوان چشمه جوانی در نظر گرفت.

مهدوی افزود: «در حالی که این مطالعه به شواهد قبلی مبنی بر ارتباط مصرف قهوه با پیری سالم می‌افزاید، مزایای قهوه در مقایسه با تأثیر عادات کلی سبک زندگی سالم نسبتاً کم است و تحقیقات بیشتری را می‌طلبد.»

محققان در مرحله بعدی قصد دارند بررسی کنند که چگونه ترکیبات موجود در قهوه ممکن است بر پیری فرد تأثیر بگذارند.

ریز پلاستیک‌ها، قند خون و کبد را نشانه گرفتند

پژوهشی جدید از دانشگاه کالیفرنیا دیویس نشان می‌دهد ریزپلاستیک‌ها که ذراتی فوق‌العاده ریز در غذا و نوشیدنی هستند، ممکن است باعث اختلال در قند خون، آسیب به کبد و مشکلات متابولیک شوند.

این پژوهش که در نشست سالانه «تغذیه ۲۰۲۵» ارائه شد، توسط ایمی پارکهرست (Amy Parkhurst)، دانشجوی دکتری، انجام گرفت. او بررسی کرد که مصرف روزمره ذرات پلاستیکی چه تاثیری بر بدن دارد.

پلاستیک‌هایی مانند پلی‌استایرن که در لیوان‌های یک‌بارمصرف، ظرف‌های بیرون‌بر و بسته‌بندی خوراکی‌ها وجود دارند، می‌توانند وارد غذا شوند. در این مطالعه، به موش‌های ۱۲ هفته‌ای نانوذرات پلی‌استایرن با دوزی مشابه با آنچه انسان‌ها معمولاً در معرض آن قرار می‌گیرند، داده شد.

پس از ۷ هفته، مشخص شد موش‌هایی که نانوپلاستیک دریافت کرده بودند، دچار عدم تحمل گلوکز شده‌اند؛ یعنی بدنشان در کنترل قند خون دچار مشکل شده بود. این اختلال می‌تواند به دیابت منجر شود.

گرچه این آزمایش روی موش‌ها انجام شده، اما یافته‌ها با بیماری‌هایی در انسان مثل دیابت و نارسایی کبد شباهت زیادی دارد.

با اینکه حذف کامل پلاستیک از رژیم غذایی دشوار است، اما آگاهی از تاثیرات احتمالی آن بر سلامت می‌تواند ما را در انتخاب‌های بهتر یاری دهد.

رژیم‌های غذایی کم کالری چگونه بر خلق و خوی تأثیر می‌گذارند؟

یک مطالعه جدید می‌گوید شمارش کالری مصرفی نه تنها یک کار آزاردهنده است، بلکه ممکن است خطر افسردگی را افزایش دهد.

به نقل از مدیسن نت، محققان گزارش دادند افرادی که رژیم‌های غذایی کم‌کالری مصرف می‌کنند، در مقایسه با افرادی که رژیم غذایی خاصی ندارند، علائم افسردگی بیشتری نشان می‌دهند.

نتایج نشان می‌دهد که افراد دارای اضافه وزن و مردان به ویژه در برابر تغییرات خلقی ناشی از رژیم غذایی کم‌کالری آسیب‌پذیرتر هستند.

تیمی به رهبری دکتر «ونکات بات»، محقق ارشد و دانشیار روانپزشکی در دانشگاه تورنتو، نتیجه گرفتند: «رژیم‌های غذایی با کالری محدود با نمرات بالاتر علائم افسردگی مرتبط بودند، که با یافته‌های مطالعات کنترل‌شده قبلی در تضاد است.» این تیم افزود: «علاوه بر این، مردان و افراد دارای اضافه وزن در برابر اثرات منفی تغذیه محدودکننده آسیب‌پذیرتر به نظر می‌رسند.»

محققان حدس زدند که کاهش کالری همچنین ممکن است مغز را از مواد مغذی مورد نیاز برای حفظ خلق و خوی متعادل محروم کند.

برای این مطالعه، محققان سلامت بیش از ۲۸۵۰۰ شرکت‌کننده را در نظرسنجی ملی سلامت و تغذیه ایالات متحده بین سال‌های ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۸ پیگیری کردند.

همه این افراد پرسشنامه‌ای را برای ارزیابی علائم افسردگی تکمیل کرده بودند و همچنین از آنها پرسیده شد که آیا رژیم غذایی خاصی را دنبال می‌کنند یا خیر. در مجموع، کمی کمتر از ۸ درصد از شرکت‌کنندگان علائم افسردگی را گزارش کردند.

محققان همه افراد را بر اساس الگوی غذایی‌شان، از جمله رژیم‌های غذایی کم‌کالری را محدود می‌کردند، رژیم‌های غذایی که مواد مغذی خاصی مانند کربوهیدرات یا چربی را حذف می‌کردند یا رژیم‌های غذایی که برای کمک به مدیریت مشکلات سلامتی مانند دیابت یا بیماری قلبی ایجاد شده بودند، طبقه‌بندی کردند.

محققان گفتند حدود ۸۷ درصد از افراد اصلاً هیچ رژیم غذایی نداشتند، در حالی که ۸ درصد از رژیم غذایی کم‌کالری، ۳ درصد از رژیم غذایی با مواد مغذی محدود و ۲ درصد از الگوی غذایی به دلایل سلامتی پیروی می‌کردند.

نتایج نشان می‌دهد افرادی که رژیم‌های غذایی با کالری محدود داشتند، در مقایسه با افرادی که رژیم غذایی نداشتند، نمرات بالاتری در علائم افسردگی کسب کردند. محققان دریافتند افراد دارای اضافه وزن که رژیم غذایی کم‌کالری یا محدودکننده مواد مغذی را دنبال می‌کردند، نمرات بالاتری نیز کسب کردند.

این مطالعه می‌گوید که هر نوع رژیم غذایی بر خلق و خوی مردان تأثیر می‌گذارد. محققان گفتند که این یافته‌ها مستقیماً با مطالعات قبلی که نشان می‌داد رژیم‌های غذایی کم‌کالری افسردگی را کاهش می‌دهند، در تضاد است.

محققان افزودند: «این اختلاف ممکن است به این دلیل ایجاد شود که مطالعات قبلی عمدتاً کارآزمایی‌های تصادفی کنترل‌شده بودند که در آن‌ها شرکت‌کنندگان رژیم‌های غذایی با طراحی دقیق را رعایت می‌کردند.»

این تیم خاطر نشان کرد که در زندگی واقعی، رژیم‌های غذایی با کالری محدود اغلب منجر به کمبودهای تغذیه‌ای و استرس می‌شوند که می‌تواند علائم افسردگی را بدتر کند.

به عنوان مثال، گلوکز و اسیدهای چرب برای سلامت مغز حیاتی هستند.

این تیم نوشت: «رژیم‌های غذایی کم کربوهیدرات (گلوکز) یا چربی (امگا ۳) از نظر تنوری ممکن است عملکرد مغز را بدتر کرده و علائم شناختی-عاطفی را تشدید کنند، به خصوص در مردانی که نیازهای تغذیه‌ای بیشتری دارند.»

محققان گفتند افرادی که چنین رژیم‌هایی را دنبال می‌کنند، در صورت عدم موفقیت در کاهش وزن، ممکن است افسرده شوند و دوباره وزن اضافه کنند.

امید محمدی

تکمیل زنجیره گوشت شترمرغ در سمنان با سرمایه گذاری ۱۵۳ میلیارد ریالی

رییس سازمان جهاد کشاورزی سمنان گفت: پروانه بهره‌برداری کشتارگاه شترمرغ و سردخانه در این استان با سرمایه‌گذاری ۱۵۳ میلیارد و ۴۵۵ میلیون ریال صادر شد که نقشی مهم در رشد اقتصادی و ایجاد فرصت‌های شغلی جدید دارد.

شترمرغ به عنوان یکی از مهمترین عجایب آفرینش، از جمله معدود طیوری است که تمام اجزای بدن آن قابل استفاده است و به دور ریخته نمی‌شود.

مقاومت در مقابل گرمای ۵۰ درجه سانتیگراد و سرمای زیر ۳۰ درجه سانتیگراد این پرنده را در ردیف طیور بسیار مقاوم از این لحاظ قرار داده است و ایستادگی

آن در برابر ناملایمات طبیعی و کمبود آب و غذا همانند شتر مثال‌زدنی محسوب می‌شود.

یک شترمرغ در شرایط عادی ۶۰ تا ۷۰ سال عمر می‌کند و یک شترمرغ میانسال بین ۱۵۰ تا ۱۷۰ کیلوگرم وزن دارد و طول گام‌های آن هنگام دویدن که سرعت آن گاهی از ۸۰ کیلومتر در ساعت فراتر می‌رود.

گوشت شترمرغ خواص گوشت سفید را دارد که به دلیل پایین بودن میزان کلسترول موجود در آن هیچ ضرری برای انسان ندارد. پوست شترمرغ که ۶ برابر مقاوم‌تر از پوست گاو است، به عنوان مرغوب‌ترین چرم در صنعت ساخت کیف و کفش کاربرد دارد و از پر این حیوان علاوه بر استفاده در کارهای زینتی به خاطر خواص الکتریکی آن در صنعت الکترونیک استفاده می‌شود.

تخم شترمرغ کلسترول بسیار پایین دارد و قابل مصرف است و چربی شترمرغ نیز در ساخت وسایل آرایشی گران قیمت کاربرد دارد.

محمدرضا قاسمی روز چهارشنبه بیان کرد: پروانه بهره‌برداری طرح کشتارگاه شترمرغ و سردخانه با هدف توسعه صنعت پرورش شترمرغ و افزایش ارزش افزوده انجام شد.

وی افزود: با راه‌اندازی کشتارگاه تخصصی شترمرغ، امکان فرآوری اصولی گوشت، پوست و دیگر محصولات فراهم می‌شود، این طرح با سرمایه ثابت ۱۵۳ میلیارد و ۴۵۵ میلیون ریال اجرایی شد که شامل ۹۰ میلیارد ریال هزینه خرید ماشین‌آلات است.

رییس سازمان جهاد کشاورزی سمنان با بیان اینکه گوشت شترمرغ به‌عنوان یک منبع پروتئینی کم‌چرب و سالم شناخته می‌شود، گفت: تأمین پروتئین سالم و ارتقای امنیت غذایی و کمک به تنوع بخشیدن به سبد غذایی جامعه و کاهش وابستگی به گوشت قرمز ستنی با راه‌اندازی این واحد محقق می‌شود.

وی بیان کرد: برای اجرای این طرح ۶۸۰ مترمربع زمین از سوی امور اراضی جهادکشاورزی واگذار شد که در آن ۴۸۰ مترمربع سالن تولید ساخته و زمینه اشتغال ۹ نفر به طور مستقیم فراهم شد که گامی موثر در توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی استان سمنان محسوب می‌شود.

چربی شتر مرغ برای ترمیم پوست و درمان درد مفاصل و عضلات، پر در صنایع تزئینی لباس و جذب گرد و غبار و تمیز کردن وسایل الکتریکی و پوست تخم شترمرغ پس از تخلیه محتویات آن، برای کارهای تزئینی نیز کاربرد دارد.

تولید طعم دهنده نعنا با فرمولاسیون نانویی

فناوران یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان تولید کننده تخصصی عصاره‌ها، اسانس‌ها و کنسانتره‌های گیاهی، طعم دهنده بر پایه گیاه نعنا را برای صنایع غذایی، دارویی و بهداشتی عرضه کردند.

طعم‌دهنده نعنائی تولید شده در این شرکت، با فرمولاسیون نانویی طراحی شده که موجب افزایش پایداری ترکیبات مؤثره، اثربخشی سریع‌تر و ماندگاری بیشتر ماده فعال در محصول نهایی می‌شود. این فناوری کمک می‌کند ترکیبات مفید گیاه نعنا بهتر در بدن جذب شوند و خواص درمانی آن تقویت شود.

عصاره نعنا از برگ‌های معطر گیاه نعنا تهیه می‌شود که به‌واسطه بوی تند و رایحه خنک خود در میان طعم‌دهنده‌های گیاهی جایگاه ویژه‌ای دارد. این ترکیب طبیعی نه‌تنها در بهبود طعم و بوی محصولات لبنی و پروتئینی نقش دارد، بلکه به‌دلیل خواص درمانی، کاربرد گسترده‌ای در محصولات دارویی و آرایشی نیز یافته است.

طعم‌دهنده نعنائی نانویی این شرکت دارای اثرات اثبات شده‌ای در کاهش استرس و اضطراب، افزایش تمرکز ذهنی، تسکین حالت تهوع، بهبود عملکرد گوارش، کاهش علائم سندروم روده تحریک‌پذیر و همچنین تسکین سردرد و علائم سرماخوردگی است.

این عصاره به‌عنوان یک عامل ضدالتهاب و خنک‌کننده موضعی در انواع ژل‌های ضد درد، پمادهای گیاهی و محصولات مراقبتی پوست نیز استفاده می‌شود.

در صنعت آرایشی و بهداشتی، این محصول نانویی به‌عنوان یک ترکیب معطر پرفرمدار در تولید انواع دهان‌شویه‌ها، صابون‌های گیاهی، کرم‌ها و شامپوها به کار می‌رود. رایحه تند و پاک‌کننده آن، حس تازگی و بهداشت را القا کرده و از آنجایی که فاقد افزودنی‌های شیمیایی است، برای پوست‌های حساس نیز مناسب است.

به نقل از ستاد نانو، این شرکت دانش‌بنیان با تأکید بر استفاده از مواد اولیه کاملاً طبیعی و بهره‌گیری از فناوری نانو در فرآوری گیاهان دارویی، موفق به دریافت گواهی‌نامه‌های معتبر بین‌المللی از جمله ISO ۲۲۰۰۰ در حوزه ایمنی مواد غذایی و ISO ۹۰۰۱ در مدیریت کیفیت شده است. محصولات این شرکت تحت نظارت دقیق واحد کنترل کیفیت از مرحله تأمین ماده خام تا فرآوری نهایی، مورد آزمایش‌های فیزیکی، شیمیایی و میکروبی قرار می‌گیرند تا سلامت و اثربخشی آن‌ها تضمین شود.

این فناوران پیش‌تر نیز با تولید نانوکیسول‌های زعفران، نانوساختارهای زردچوبه و اکسیرهای درمانی همچون عصاره کندر و انار، جایگاه خود را در صنعت فرآوری گیاهان دارویی ایران تثبیت کرده است. طعم‌دهنده نعنائی نانویی، تنها یکی از محصولات این شرکت در مسیر توسعه سلامت طبیعی است.

نحوه کشت و پرورش موز

کاشت درخت موز باشد. میزان pH درخت موز باید بین ۵.۶ تا ۶.۵ باشد. جهت خرید کیت سنجش اسیدیته یا ph متر کلیک کنید.

یک گلدان عمیق تهیه کنید.

گلدان مناسب برای کاشت درخت موز باید دارای ۱۵ الی ۲۰ سانتی متر عمق داشته باشد. در زیر این گلدان ها باید یک حفره زهکشی وجود داشته باشد. هرگز درخت موز را در یک گلدان که از زهکشی خوبی برخوردار نیست نکارید. وقتی که درخت موز به اندازه ی کافی بزرگ شد، باید هر دو یا سه سال، به میزان ۱۰ تا ۱۵ سانتی متر، سایز گلدان را افزایش دهید.

یک پیازچه یا درخت کوچک موز تهیه کنید .

پیازچه درخت موز، دربردارنده ریشه های درخت موز است. اگر نمی خواهید پیازچه درخت موز را خریداری کنید و آن را بکارید تا بزرگ شود و ریشه بزند، می توانید یک درخت کوچک موز را خریداری کنید. برای تهیه یک درخت مناسب برای کاشت موز باید درختی که کوچک تر است را انتخاب کنید تا در گلدان به راحتی جا شود و رشد کند ارتفاع درخت موز در شرایطی که رشد کند به ۴ متر نیز می رسد.

نحوه کاشت درخت موز از طریق پیازچه

گلدان را با خاک مناسب پر کنید، سپس در وسط آن یک حفره به عمق ۷.۵ سانتی متر ایجاد کنید. وقتی که پیازچه موز را در گلدان می کارید، باید ۲۰ درصد از بالای پیازچه، در بیرون از خاک قرار گیرد. همچنین آن را از گوشه های گلدان به اندازه ۷.۵ سانتی متر فاصله دهید، تا ریشه های موز بتوانند به خوبی رشد کنند. تا زمانی که پیازچه درخت موز شروع به رویدن برگ نکرده است، باید ۲۰ درصد از بالای آن، بیرون از خاک باشد. به محض این که درخت موز را کاشتید، با استفاده از یک شیلنگ، به طور کامل به گیاه آب بدهید به طوری که خاک دور پیازچه درخت موز، به خوبی خیس شود. سپس گلدان درخت موز را به بیرون منتقل کنید تا آب های اضافی از طریق سوراخ های زهکشی خارج شوند. پس از آبیاری اولیه، با استفاده از یک آبپاش، همواره خاک گلدان را مرطوب نگه دارید اما آن را در آب غرق نکنید.

در زیر گلدان درخت موز، زیرگلدانی قرار ندهید، زیرا آب در آن جمع می شود و باعث ایجاد باکتری و خراب شدن ریشه موز می شود. البته با حفظ فاصله بین گلدان و زیرگلدانی می توان بنحوی عمل کرد که زمان خارج شدن آب اضافه از سوراخ های زهکش، ته گلدان در آب خارج شده قرار نگیرد. مثلاً می توان چند تخته سنگ صاف در زیر گلدانی قرار داد و سپس گلدان را روی آنها قرار داد.

نحوه کاشت درخت موز از طریق پاجوش

پیش از این که شروع به کاشت موز از طریق پاجوش کنیم باید بدانیم کدام پاجوش برای کاشت مناسبتر است؟ از این رو باید با انواع پاجوش ها آشنا شویم. پاجوش ها نسبت به محل و عمق تشکیل و نیز ارتفاع و میزان رشد برگ ها با یکدیگر تفاوت دارند.

شاید برخی گمان کنند که کاشت درخت موز کار سختی می باشد و نیاز به مهارت خاصی دارد در صورتی که این گونه نیست چرا که شما می توانید با کمی توجه و مراقبت آن را به سادگی در منزلتان پرورش دهید و صاحب یک درخت موز شوید.

نکته ای که در مورد درخت موز وجود دارد این است که گونه هایی از این درخت وجود دارد که قادرند در گلدان و در محیط آپارتمانی هم به رشد خود ادامه دهند. معمولاً این گونه ها تا ۳ متر رشد می کنند که اندازه ایده آلی برای محیط منزل می باشد. از مهم ترین نکات کاشت درخت موز نوری غیر مستقیم، دمای مناسب، خاکی زهکشی شده و آبیاری منظم می باشد. اگر به درخت موز علاقه مند هستید با ما همراه باشید تا با مراحل کاشت موز در خانه آشنا شوید.

کاشت موز از روش های مختلفی قابل انجام می باشد مانند کاشت از طریق بذر، کاشت از طریق ریزوم و کاشت از طریق پاجوش. توصیه ما به شما این است که برای کاشت درخت موز بهترین کار این است که نهال های کوچک درخت موز را انتخاب کنید زیرا کاشت موز از طریق بذر سالیان زیادی طول خواهد کشید.

مراحل کاشت درخت موز

کاشت موز از روش های مختلفی قابل انجام می باشد مانند کاشت از طریق بذر، کاشت از طریق ریزوم و کاشت از طریق پاجوش. توصیه ما به شما این است که برای کاشت درخت موز بهترین کار این است که نهال های کوچک درخت موز را انتخاب کنید زیرا کاشت موز از طریق بذر سالیان زیادی طول خواهد کشید. کاشت بذر موز چیزی حدود ۴ سال زمان می برد تا به مرحله جوانه زنی برسد.

نکته: ریزوم به ساقه های زیر زمینی در برخی از گیاهان گفته می شود. این ساقه های زیرزمینی دارای رشد افقی هستند و به عنوان اندام تکثیر رویشی عمل می کنند. در بسیاری از گیاهان اگر قطعه ای از ریزوم را جدا کنیم و بکاریم قابلیت رشد و ریشه زدن خواهد داشت.

تهیه مواد مناسب برای کاشت درخت موز

خاک درخت موز باید کمی اسیدی باشد، و از زهکشی خوبی برخوردار باشد. درخت موز قادر به رشد در هر خاکی نمی باشد به خصوص اگر خاک قلیایی و آهنی باشد. بهترین خاکی که می توان برای کاشت و نگهداری درخت موز در نظر گرفت خاک هایی با حاصلخیزی بالا و اسیدی است. این خاک باید ترکیبی از پیت ماس و پرلیت و کوکوپیت باشد.

پس در کل می توان گفت خاکی با قدرت زهکشی بالا می تواند بهترین خاک برای

و برگ درختان قرار دهید تا از تابش مستقیم نور خورشید در امان باشد. گلدان درخت موز را به طور منظم بچرخانید تا نور خورشید به تمام بخش های آن برسد. مطلوب ترین مکان برای نگهداری گلدان موز در منزل، پنجره های نورگیر جنوبی خانه هستند.

دمای مناسب

موز جزء درختان گرمسیری است و حداقل دمای قابل تحمل برای آن ۱۵ درجه سانتیگراد است. مساعدترین دما برای نگهداری و کاشت موز در گلدان دمای ۲۵ تا ۳۰ درجه سانتیگراد خواهد بود. اگر دمای هوا، کمتر از ۱۴ درجه سانتیگراد باشد، در اکثر موارد، درخت موز رشد نخواهد نمود. وقتی که هوا سرد است، گلدان درخت موز را به داخل خانه بیاورید. بادهای سرد و سهمگین، برای سلامتی درخت موز مضر هستند و می توانند از میوه دادن درخت جلوگیری کنند. اگر اطلاع دارید که در حیاط خانه شما باد سرد می وزد، می توانید قبل از اینکه هوا سرد شود، گلدان درخت موز را به داخل منتقل کنید و یا می توانید آن را با شاخ و برگ درختان بپوشانید. همچنین اگر فصل در حال تغییر است، قبل از اینکه هوا سرد شود، گلدان درخت موز را به داخل خانه بیاورید.

کوددهی

هر ماه، یک بار به درخت موز کود بدهید. برای رشد درخت موز، از یک کود سرشار از منیزیم و پتاسیم و نیتروژن استفاده کنید. اگر بطور منظم به درخت موز کود بدهید، مواد مغذی و معدنی ریشه این گیاه تامین خواهد شد و باعث رشد این درخت می شود. اگر امکان تهیه کود محلول مخصوص گیاهان گرمسیری برای شما وجود ندارد، می توانید از یک کود متعادل با نسبت ۲۰-۲۰-۲۰ استفاده کنید. جهت خرید کود به فروشگاه اینترنتی نازبو مراجعه کنید.

هرس کردن

وقتی که درخت موز شروع به رشد می کند، در کنار آن تعدادی ساقه رونده (جوانه) ایجاد می شوند. تنها باید یکی از این ساقه ها را نگه دارید و بقیه را بچینید. بنابراین، ساقه ای که از همه بزرگتر و سالم تر است را انتخاب کنید و بقیه را با استفاده از قیچی باغبانی از پیازچه جدا کنید. همچنین وقتی که درخت موز شروع به رشد میوه کرد، دوباره باید آن را هرس کنید. پس از برداشت محصول درخت موز، آن را هرس کنید به طوری که ارتفاع آن از سطح زمین ۷۶ سانتی متر شود اما به ساقه اصلی آسیب نرسانید. پس از هرس کردن درخت موز در دوره بعد، محصول بیشتری تولید خواهد شد. اگر ساقه های اضافی درخت موز را مجدداً بکارید، درخت های موز جدیدی پدید می آیند اما باید مقداری از ریشه های آن که به پیازچه متصل هستند را باقی بگذارید.

زمان برداشت موز

یک شاخه موز وقتی مهیا چیدن است که میوه آن گرد و چاق باشد. در این مرحله گلچه های گل خیلی خشک هستند و به سادگی از نوک میوه می شکند. برای اینکه موز را برداشت کنید، ساقه شاخه موز می بایست از بالای روی دست موزها به خوبی بریده شود تا نگهداری موزها راحت شود.

یک شاخه موز وقتی مهیا چیدن است که میوه آن گرد و چاق باشد. در این مرحله گلچه های گل خیلی خشک هستند و به سادگی از نوک میوه می شکند. برای اینکه موز را برداشت کنید، ساقه شاخه موز می بایست از بالای روی دست موزها به خوبی بریده شود تا نگهداری موزها راحت شود.

نحوه کاشت درخت موز از طریق نهال

برای کاشت موز در گلدان، نهالی را از مراکز مربوط خریداری کنید. همانطور که گفتیم گلدان مناسب برای کاشت نهال موز باید حداقل دارای عمق ۱۵ سانتیمتری باشد. با استفاده از بیلچه در درون خاک گلدان گودالی تعبیه کنید و نهال خود را به دقت در آن بکارید. توجه کنید که ریشه گیاه آسیبی نبیند. سطح خاک را با دست به دقت فشرده و گیاه را به طور کامل آبیاری کنید، به صورتی که آب از زهکش کف گلدان خارج شود. گلدان را به محلی با دمای مناسب و دریافت نور مناسب خورشید منتقل کنید. جهت اطلاعات بیشتر مقاله نکات مهم در کاشت نهال را مطالعه کنید.

شرایط نگهداری و مراقبت از درخت موز آبیاری

هر روز بررسی کنید که خاک زیر درخت موز مرطوب باشد. برای انجام این کار، می توانید انگشت خود را در داخل خاک فرو کنید، تا بفهمید آیا خاک مرطوب است یا نه. خاک درخت موز باید تا عمق ۱ تا ۲ سانتیمتری مرطوب باشد. انگشت خود را در خاک گلدان فرو ببرید و اگر خشک بود آن را آبیاری کنید. در زمان آبیاری آب نباید به برگ های موز برسد، چون روی برگ ها لکه سوختگی ایجاد می شود.

نور مناسب

موز برای رشد نیاز به نور زیاد و غیر مستقیم خورشید دارد. اگر در مناطق با آب و هوای فصلی زندگی می کنید، می توانید در فصل تابستان وقتی که هوا گرم است، درخت موز را به بیرون از خانه منتقل کنید. گلدان درخت موز را در کنار شاخ

پاجوش های کوچک و رشد نکرده (small sucker) پاجوش های کوچک و رشد نکرده دارای ارتفاع بسیار کوتاه هستند. این پاجوش ها همچنین یا فاقد برگ هستند یا اینکه برگ های کوچک و فلسی دارند و در سطح خاک رشد می کنند.

پاجوش های آبی

یکی دیگر از انواع پاجوش ها، پاجوش های برگ پهن سطحی هستند که به ریزوم پایه مادری می چسبند. این پاجوش ها منشأ سطحی داشته، بیش از اندازه کوچکند و برگ های پهن قایقی شکل تولید می کنند. این پاجوش ها نزدیک بوته ها و از ریزوم های کوچک مریض و آسیب دیده تولید می شوند. این نوع پاجوش معمولاً در گیاه موز سالم تولید نمی شوند. بلکه در باغ های خیلی مسن و متراکم که به خوبی از آنها مراقبت نمی شود، زیاد تولید می شوند. پاجوش های آبی تولید میوه های نامرغوبی می کند بنابراین توصیه نمی شود.

پاجوش های برگ شمشیری

پاجوش های برگ شمشیری نیز دارای برگ های باریک و شمشیری هستند. این پاجوش بهترین وسیله برای تکثیر موز می باشند و زمانی که ارتفاع آنها به ۲/۱ تا ۵/۱ متر می رسد با یک بیل جدا می کنند و برگ های بزرگ آن باید قطع شوند و فقط برگ های جوان باقی نگه داشته یا اصلاً برگی نداشته و پاجوش ها باید ریشه های سالم و بدون علائمی از قبیله زخمهای درونی و برآمدگی های حاصل از نماتود باشد .

پاجوش های بکر

پاجوش های بکر یا به ثمر نرسیده، پاجوش هایی هستند که هنوز خوشه گل نداده و دارای برگ های پهن و ارتفاع زیاد هستند.

پاجوش های درخت موز

از انواع مختلف پاجوش ها به جز پاجوش های برگ پهن می توان برای کاشت موز در گلدان استفاده کرد. پاجوش های برگ شمشیری از دیگر پاجوش های مناسب برای کاشت موز هستند چون از جوانه های عمقی و قوی ریزوم به وجود می آیند و ریشه های زیادی را ایجاد می کنند. از

طرفی دیگر این پاجوش ها به سادگی از پایه مادری جدا می شوند. دقت داشته باشید این پاجوش ها باید ریشه های سالم و بدون علائمی از قبیله زخم های درونی و برآمدگی های حاصل از نماتود باشند. برای کاشت پاجوش موز در گلدان، ابتدا با استفاده از بیلچه باغبانی وسط خاک گلدان را به اندازه انتهایی پاجوش بردارید. سپس پاجوش را از انتهایی آن درون گلدان قرار داده و اطراف آن را با خاک بپوشانید و سفت کنید. پس از کاشت حتماً گلدان را آبیاری کنید. فقط دقت داشته باشید که لازم نیست آبیاری را به صورت افراطی انجام دهید و مرطوب شدن خاک کافی است.

نگاهی به خواص موز

موز میوه‌ای از جنس Musa است که بومی جنوب آسیا و جنوب شرقی است. نام علمی موز: Musa acuminata است. میوه درخت موز زمانی که رسیده می‌شود به‌طور مستقیم و یا در سالاد میوه، آب‌میوه و ... مصرف می‌شود. موزهای نارس می‌توانند باعث سوءهاضمه شدید شوند و باید فقط در شکل پخته‌شده خورده شوند. همچنین، موز برای استفاده در صبحانه و یا یک میان وعده برای تأمین سریع انرژی برای بدن مفید است. موز در حال حاضر در بیش از ۱۰۰ کشور در سراسر جهان رشد می‌کند و همچنین می‌تواند برای تولید فیبر و یا در تزئینات زینتی استفاده شود.

درخت موز بزرگ‌ترین گیاه علفی گل‌دار در جهان است و اگرچه انواع مختلفی از آن وجود دارد، ولی همه آن‌ها دارای میوه‌های دراز با شکل منحنی با پوست بیرونی گوشتی هستند که می‌توانند به‌آسانی برداشته

شوند تا گوشت سفید تا زرد را مصرف‌کنندگان تناول کنند. آن‌ها در خوشه‌ها در بالای گیاه بارور رشد می‌کنند و در رنگ‌های مختلف ازجمله سبز، قرمز، زرد و قهوه‌ای (زمانی که رسیده می‌شوند) وجود دارند. تمایز اصلی میان موز و موز سبز در این است که موز سبز، میوه‌هایی کوچک‌تر، نشاسته دار تر و تندتر هستند و به‌طور سنتی در آسیا و کشورهای استوایی خورده می‌شوند. موز بیشتر در اروپا و آمریکا یافت می‌شود و میوه آن نرم و جز میوه‌های دسری است.

موز یکی از محبوب‌ترین میوه‌های دنیاست. خواستگاه این میوه جنوب‌شرقی آسیاست. ولی حالا در تمام نقاط گرم دنیا کشت می‌شود. انواع مختلفی از موز وجود دارند. هر کدام از آنها رنگ، اندازه و شکل خود را دارند. معمول‌ترین نوع آن موز زرد است که وقتی هنوز نرسیده سبز است. موز مقدار زیادی فیبر و چندین نوع آنتی اکسیدان دارد. یک عدد موز متوسط (۱۱۸ گرمی) حاوی این مواد است:

پتاسیم: ۹ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
ویتامین ب۶: ۳۳ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
ویتامین سی: ۱۱ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
منیزیم: ۸ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
مس: ۱۰ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
منگنز: ۱۴ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
کربوهیدرات: ۱۴ درصد میزان موردنیاز روزانه؛
فیبر: ۳/۱ گرم؛
پروتئین: ۳/۱ گرم؛
چربی: ۰/۴ گرم.

هر موز تقریباً ۱۰۵ کالری دارد. این میوه فقط حاوی آب و کربوهیدرات است. موز پروتئین خیلی کمی دارد و تقریباً بدون چربی است. کربوهیدرات موز نرسیده (سبز) بیشتر فقط نشاسته است. ولی وقتی موز می‌رسد، نشاسته‌ی آن به قند تبدیل می‌شود (گلوکز، فروکتوز و ساکاروز).

. مواد مغذی موز قند خون را تعدیل می‌کنند

فیبری که در موز وجود دارد پرستین نام دارد. همین ماده است که باعث حالت خاص موز می‌شود. موز نرسیده حاوی نشاسته‌ی مقاوم است. این نشاسته به‌عنوان فیبر محلول عمل می‌کند و هضم نمی‌شود. پرستین و نشاسته‌ی مقاوم در تعدیل سطح قند خون بعد از غذا مؤثرند. آنها خالی‌شدن معده را به‌تعویق می‌اندازند و با این روش موجب کاهش اشتها می‌شوند.

به‌علاوه، موز شاخص گلیسمی متوسط تا پایین دارد. این شاخص (از ۰ تا ۱۰۰) نشان می‌دهد که غذاها با چه سرعتی سطح قند خون را بالا می‌برند.

عدد گلیسمی موز نرسیده، تقریباً ۳۰ است. ولی این مقدار در موز رسیده به تقریباً ۶۰ می‌رسد. میزان متوسط برای همه‌ی انواع موز ۵۱ است. این یعنی، موز نمی‌تواند در افراد سالم باعث افزایش شدید قند خون شود. اما این مسئله برای افراد مبتلا به دیابت صدق نمی‌کند. این افراد نباید خیلی از موز رسیده استفاده کنند و یا وقتی موز می‌ورند، باید خیلی مراقب سطح قند خون خود باشند.

موز سلامت سیستم گوارشی را بهبود می‌بخشد

مقدار فیبر موجود در رژیم، فواید زیادی برای سلامتی دارد. این فواید شامل سیستم گوارشی هم می‌شوند. یک موز متوسط تقریباً ۳ گرم فیبر دارد. به همین دلیل یکی از منابع خوب فیبر برای بدن شماست.

موز اساساً در نوع فیبر دارد:

پرستین: با رسیدن موز کاهش می‌یابد.

نشاسته مقاوم: در موز نرسیده وجود دارد.

نشاسته‌ی مقاوم هضم نمی‌شود و در نهایت به روده‌ی بزرگ می‌رسد و در آنجا به غذای باکتری‌های مفید روده‌ای تبدیل می‌شود. به‌علاوه، برخی تحقیقات سلولی نشان می‌دهند که پرستین می‌تواند در جلوگیری از ابتلا به سرطان روده بزرگ مؤثر باشد.

موز فیبر و نشاسته‌ی مقاوم زیادی دارد. آنها غذای باکتری‌های مفید روده هستند. این مواد می‌توانند از ابتلای افراد به سرطان روده جلوگیری کنند.

حتماً بخوانید: ۱۰ نکته برای جلوگیری از بیماری‌های گوارشی
۴. موز می‌تواند به کاهش وزن منجر شود

موز به کاهش وزن منجر می‌شود

تا حالا تحقیقی در مورد تأثیرات مستقیم موز بر کاهش وزن انجام نشده است، اما موز ویژگی‌هایی دارد که باعث می‌شود برای کاهش وزن مفید باشند. اول اینکه موز کالری نسبتاً کمی دارد. یک موز متوسط کمی بیشتر از ۱۰۰ کالری دارد. باوجوداین، موز خیلی مغذی و سیرکننده است. موز همچنین فیبر زیادی دارد. گرفتن فیبر زیاد از میوه‌ها و سبزیجات همیشه به کاهش وزن و لاغری منجر می‌شود. به‌علاوه، موز نرسیده سرشار از نشاسته‌ی مقاوم است. به همین دلیل خیلی سیرکننده است و اشتها را کم می‌کند.

موز ممکن است به کاهش وزن کمک کند. این میوه کالری کم و مواد مغذی و فیبر زیادی دارد. موز می‌تواند اشتها را کاهش دهد. حتماً بخوانید: ۱۱ دلیلی که چربی شکم شما آب نمی‌شود

موز به سلامت قلب منجر می‌شود

پتاسیم ماده‌ای معدنی است که برای سلامت قلب مفید است؛ مخصوصاً برای کنترل فشار خون. با وجود اهمیت این ماده، بیشتر افراد به اندازه‌ی کافی در رژیم غذایی خود پتاسیم ندارند. موز منبع طبیعی غنی از پتاسیم است. یک موز متوسط (۱۱۸ گرم) حاوی ۹ درصد از میزان موردنیاز روزانه‌ی پتاسیم است. رژیم غذایی سرشار از پتاسیم، موجب پایین آمدن فشار خون می‌شود. افرادی که پتاسیم زیادی مصرف می‌کنند، تقریباً ۲۷ درصد کمتر به بیماری‌های قلبی مبتلا می‌شوند.

به‌علاوه، موز حاوی مقدار زیادی منیزیم است. این ماده هم برای سلامتی قلب مفید است. موز منبع طبیعی خوبی برای پتاسیم و منیزیم است. این مواد مغذی برای سلامتی قلب ضروری هستند.

موز حاوی آنتی‌اکسیدان‌های قوی است

میوه‌ها و سبزیجات منابع عالی‌ای از آنتی‌اکسیدان‌های طبیعی هستند. موز هم از این قاعده مستثنی نیست.

این میوه حاوی چندین نوع آنتی‌اکسیدان قوی است. این آنتی‌اکسیدان‌ها دوپامین و کاتچین را شامل می‌شوند که در کاهش خطر بیماری‌های قلبی و گوارشی مؤثرند، اما این باور اشتباه است که دوپامین موز همان مواد خوشحال‌کننده‌ی مغز است.

در

به علاوه، موز به ندرت آلوده‌ی حشره‌کش‌ها و مواد آلاینده می‌شود. بیشتر به‌خاطر اینکه موز لایه‌ی محافظ ضخیمی دارد. خوردن موز خیلی آسان است. معمولا معده را آزار نمی‌دهد و آسان هضم می‌شود (درواقع موز رسیده جزو غذاهایی است که به‌راحتی هضم می‌شوند). فقط آن را پوست بکنید و بخورید؛ از این آسان‌تر نمی‌شود.

کمک به تقویت استخوان‌ها

موز یکی از بهترین میوه‌ها برای تضمین داشتن استخوان‌هایی قوی و سالم در طول زندگی است. یکی از بهترین دلایل این امر، حضور فروکتو اولیگوساکاریدها است که پره بیوتیک است و دارای عناصری مفید در دستگاه گوارش است که باعث افزایش جذب مواد معدنی و مواد مغذی توسط بدن می‌شود. به‌طور خاص، موز با افزایش جذب کلسیم در بدن در ارتباط است. برخی از انواع موز همچنین دارای اسیدهای چرب زنجیره کوتاه هستند که انسان نمی‌تواند آن‌ها را جذب کند، اما ارگانوسم‌هایی که در پوشش‌های معده ما زندگی می‌کنند، می‌توانند این اسیدهای چرب را مصرف کنند، بنابراین مصرف و در نتیجه خواص موز توانایی ما را برای جذب مواد معدنی مثل کلسیم افزایش می‌دهد. کلسیم مهم‌ترین عنصر در تولید و رشد ماده استخوانی در بدن است. این امر باعث می‌شود که ما احتمال ابتلا به پوکی استخوان و ضعف طبیعی را در خود کم کنیم.

درمان کم‌خونی

موز حاوی مقدار بالایی از آهن است و بنابراین در درمان کم‌خونی کمک می‌کند، زیرا آهن بخش مهمی از گلوبول‌های قرمز است. موز همچنین دارای مقادیر قابل توجهی از مس است که یک عنصر مهم در تشکیل گلوبول‌های قرمز است. خواص موز با افزایش تعداد گلوبول‌های قرمز خون شما نه تنها از بروز کم‌خونی در شما جلوگیری می‌کند، بلکه می‌تواند گردش خون را به تمام قسمت‌های بدن افزایش دهد، به این ترتیب میزان اکسیژن در رگ‌ها و پهنه‌سازی عملکرد آن‌ها را افزایش می‌دهد.

خواص ضدالتهابی

ترکیبات داخل موز به‌طور طبیعی دارای خواص ضدالتهاب هستند، به این معنی که آن‌ها می‌توانند تورم، التهاب و تحریک را در بیماری‌هایی مانند آرتریت و نقرس کاهش دهند. این مشکلات در افراد با سن بالا و یا اگر آن‌ها یک رژیم غذایی نامناسب و یا ناسالم داشته باشند، بسیار نامعمول است؛ بنابراین، اضافه کردن یک موز به رژیم غذایی شما در روز می‌تواند شمارا به تدریج از این دردها و مشکلات رهایی بخشد.

افزایش وزن را سرعت می‌بخشد

موز می‌تواند برای افزایش وزن نیز مفید باشد. هنگامی که این میوه همراه با شیر مصرف می‌شود، موز کمک می‌کند وزن شما را به‌سرعت افزایش می‌دهد. شیر پروتئین لازم را فراهم می‌کند و موز به تأمین قندهای بدن کمک می‌کند. علاوه بر این، از آنجاکه موزها به‌راحتی هضم می‌شوند، یک فرد کم‌وزن می‌تواند در روز از ۵ تا ۶ موز به‌صورت جدا از غذاهای منظم بدون ابتلا به مشکلات گوارشی و سوءهاضمه مصرف کند. این امر منجر به مصرف اضافی ۵۰۰-۶۰۰ کالری می‌شود که برای افزایش وزن در

افراد که قصد افزایش وزن را دارند، ضروری است. از آنجایی که موز دارای توانایی تأمین انرژی فوری است، ورزشکاران موز در طی وقفه‌های بین بازی برای افزایش انرژی می‌خورند.

واقع، دوپامین موجود در موز، از مانع خون مغزی عبور نمی‌کند. این ماده فقط یک آنتی‌اکسیدان قوی است که هورمون‌ها و خلق‌وخو را تغییر نمی‌دهد. موز حاوی چندین آنتی‌اکسیدان قوی است. این ماده آسیب‌های ناشی از رادیکال‌های آزاد را کاهش می‌دهد. موز همچنین خطر ابتلا به برخی بیماری‌ها را کاهش می‌دهد. حتما بخوانید: آنتی‌اکسیدان چیست و منابع طبیعی و قوی آن کدام خوراکی‌ها هستند

موز به شما احساس سیری می‌دهد

نشاسته‌ی مقاوم نوعی از کربوهیدرات غیرقابل‌هضم است که در موز نرسیده پیدا می‌شود. این ماده تقریبا مانند فیبر محلول در بدن عمل می‌کند. تقریبا می‌شود گفت که هر چقدر موز نرسیده‌تر باشد، میزان نشاسته‌ی مقاوم در آن بیشتر است.

اما موز رسیده (زرد) نشاسته‌ی مقاوم و فیبر کمتری دارد، اما به‌نسبت مقدار فیبر محلول آن بیشتر است.

تحقیقات نشان داده‌اند، پرستین و نشاسته‌ی مقاوم باعث کاهش اشتها می‌شوند. این مواد بعد از وعده‌های غذایی، احساس سیری را افزایش می‌دهند.

موز سرشار از پرستین یا نشاسته مقاوم است. این مقدار به میزان رسیده‌بودن موز بستگی دارد. هر دوی آنها اشتها را کم می‌کنند و شما را سیر نگه می‌دارند.

مقاومت به انسولین یکی از عوامل خطرزای اصلی برای خیلی از جدی‌ترین بیماری‌های دنیاست. این بیماری‌ها شامل دیابت نوع ۲ می‌شوند. چندین تحقیق نشان داده‌اند که در فقط ۴ هفته ۱۵ تا ۳۰ گرم نشاسته مقاوم در هر روز، می‌تواند ۳۰ تا ۵۰ درصد حساسیت به انسولین را افزایش دهد. موز نرسیده سرشار از نشاسته‌ی مقاوم است. این میوه می‌تواند حساسیت به انسولین را بهبود بخشد، اما دلیل این تأثیرات هنوز شناخته‌شده نیست. همه‌ی تحقیقات در این مورد با هم توافق ندارند.

موز نرسیده سرشار از نشاسته‌ی مقاوم است. این ماده حساسیت به انسولین را بهبود می‌بخشد، اما باید تحقیقات بیشتری در این مورد انجام شوند.

موز می‌تواند سلامت کلیه را بهبود بخشد

پتاسیم برای کنترل فشارخون و عملکرد درست کلیه ضروری است. موز یک منبع طبیعی خوب برای پتاسیم است. این میوه به‌ویژه می‌تواند برای بهبودی سلامت کلیه مفید باشد. تحقیق درباره‌ی زنان نشان می‌دهد که در طول ۱۳ سال، آنهایی که ۲ تا ۳ بار در هفته موز خورده‌اند، ۳۳ درصد کمتر به بیماری‌های کلیوی مبتلا می‌شوند.

تحقیقی دیگر روی کسانی انجام شده که ۴ تا ۶ بار در هفته موز می‌خورند. این تحقیق نشان داده، این افراد در مقایسه با کسانی که موز نمی‌خورند، ۵۰ درصد کمتر به بیماری‌های کلیوی مبتلا می‌شوند.

خوردن موز چندین بار در هفته می‌تواند خطر ابتلا به بیماری‌های کلیوی را تا ۵۰ درصد کاهش دهد.

موز برای ورزشکاران مفید است

موز به‌عنوان یکی از بهترین خوراکی‌ها برای تغذیه ورزشکاران شناخته شده است. بیشتر به این خاطر که موز مواد معدنی زیادی دارد. همچنین کربوهیدرات‌های آن به‌آسانی هضم می‌شوند.

خوردن موز می‌تواند دردها و گرفتگی‌های ماهیچه‌ای ناشی از ورزش را کاهش دهد. تقریبا ۹۵ درصد ورزشکاران به این دردها مبتلا می‌شوند. دلیل گرفتگی ماهیچه‌ها شناخته نشده است. ولی تئوری عمومی اعتقاد دارد دلیل اصلی آن ترکیبی از کم‌آبی و عدم تعادل الکترولیت‌ها است، اما تحقیقات در مورد موز و گرفتگی ماهیچه به نتایج متناقضی رسیده‌اند. برخی می‌گویند موز مفید است و برخی نتایجی را پیدا نکرده‌اند. با وجود این موز مواد مغذی زیادی دارد و برای قبل، حین و بعد از ورزش سنگین عالی است.

موز ممکن است در برطرف‌کردن گرفتگی ماهیچه‌ای ناشی از ورزش مؤثر باشد. همچنین موز در ورزش‌های سخت منبع انرژی خوبی است.

کنجاندن موز در رژیم غذایی

موز نه تنها بسیار سالم است، بلکه میان‌وعده‌ای در دسترس است. موز را می‌توانید به‌آسانی به ماست، غلات و آب‌میوه‌ی صبحانه اضافه کنید. حتی موقع کیک‌پختن و آشپزی می‌توانید از آن به‌جای شکر استفاده کنید.

استحصال بیش از ۱۵ هزار تن گوشت در کشتارگاه‌های استان مرکزی

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی مواد غذایی اداره کل دامپزشکی استان مرکزی گفت: ۱۵ هزار و ۳۰۲ تن گوشت سفید و قرمز، امسال در کشتارگاه‌های این استان استحصال شد. محمد رضایی افزود: ۶ میلیون و ۷۷۵ هزار قطعه طیور از ابتدای سال جاری تاکنون در کشتارگاه‌های استان مرکزی کشتار و ۱۳ هزار و ۹۴۰ تن گوشت سفید استحصال شد. وی خاطرنشان کرد: ۶۹ هزار و ۱۲۶ قطعه لاشه از ابتدای سال جاری تاکنون در کشتارگاه‌های طیور استان ضبط شد و از این فرآورده‌ها ۴۵ تن پودر گوشت برای مصرف در واحدهای دامداری و آبزی پروری استان تولید شد.

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی مواد غذایی اداره کل دامپزشکی استان مرکزی با اشاره به بازرسی ۲۷ هزار و ۹۱۳ راس دام سبک و سنگین از کشتارگاه‌های دام استان مرکزی در سال جاری، اظهار کرد: طبق این بازرسی‌ها ۱۲۵ لاشه به دلیل لاغری و برخی بیماری‌ها ضبط و از چرخه مصرف انسانی خارج شد و در مجموع یک‌هزار و ۳۶۲ تن گوشت قرمز استحصال و به بازار عرضه شد.

رضایی گفت: ۱۸ هزار و ۴۸۵ مورد بازدید در راستای نظارت بهداشتی بر تولید، توزیع، نگهداری و عرضه فرآورده‌های دامی از سوی اداره کل دامپزشکی استان مرکزی از مراکز تحت نظارت در سال جاری انجام شد که ۱۳ تن فرآورده غیر بهداشتی ضبط و از چرخه مصرف انسانی خارج شده است.

وی افزود: ۲۰۶ مورد نمونه‌برداری در این بازدیدها از مراکز تحت نظارت اداره کل دامپزشکی این استان انجام و ۴۴ مورد به مراجع قضایی ارجاع شد.

رئیس اداره نظارت بر بهداشت عمومی مواد غذایی اداره کل دامپزشکی استان مرکزی به شهروندان توصیه کرد که هنگام خرید فرآورده‌های خام دامی به برچسب مشخصات (تاریخ تولید و انقضا) و مهر دامپزشکی دقت کنند و هر گونه تخلف بهداشتی در مراکز عرضه فرآورده‌های خام دامی شهرستان را از طریق تماس با سامانه اطلاع‌رسانی ۱۵۱۲ به اداره کل دامپزشکی جهت پیگیری کارشناسان دامپزشکی اطلاع‌رسانی کنند. استان مرکزی با ۱۲ شهرستان، و بیش از یک‌هزار و ۳۰۰ روستا، دارای ۹۶۰ واحد مرغداری صنعتی، ۴۹۱ واحد گاوداری صنعتی و ۱۹۱ واحد کارگاه پرورش آبزیان است.

بیش از ۲ میلیون تن انواع نهاده‌های دامی در اصفهان توزیع شد

رئیس سازمان جهاد کشاورزی اصفهان از توزیع بیش از ۲ میلیون و ۱۳۶ هزار تن انواع نهاده‌های دامی در این استان در یک سال اخیر از طریق سامانه «بازارگاه» خبر داد.

مهرداد مرادمند اظهار کرد: یک میلیون و ۱۸۰ هزار تن از نهاده‌های دامی مورد نظر از نوع ذرت بوده که نسبت به سایر نهاده‌ها نیز بیشتر است. وی ادامه داد: پس از آن سویا با بیش از ۵۴۲ هزار تن سهم بیشتری را به خود اختصاص داده است و پس از آن به ترتیب جو و سایر نهاده‌ها قرار دارند.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی اصفهان تصریح کرد: نهاده‌ها در استان با هدف بهبود و افزایش محصولات دامی و ارتقای کیفیت آن‌ها توزیع می‌شود. مرادمند افزود: استان اصفهان یکی از قطب‌های مهم تولید محصولات دامی در کشور است و سالانه حدود ۲ میلیون و ۴۵۰ هزار تن (معادل ۱۴ درصد کشور) از این محصولات در این خطه تولید می‌شود. وی خاطرنشان کرد: در استان اصفهان سه میلیون و ۲۰۰ هزار راس دام سبک شامل گوسفند و بز، ۵۵۰ هزار راس دام سنگین شامل گاو و گوساله و هشت هزار نفر شتر وجود دارد.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی اصفهان اضافه کرد: ۲ هزار و ۱۰۰ دامداری صنعتی و نیمه صنعتی و ۲۱ هزار دامداری روستایی در استان فعالیت می‌کنند. مرادمند گفت: هر ساله بیش از ۷۴ هزار تن گوشت قرمز و یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن شیر در این استان تولید می‌شود که در زمینه تولید گوشت قرمز رتبه دوم و در تولید شیر رتبه اول کشوری در اختیار این منطقه است. استان اصفهان با دارا بودن ۵۶۸ هزار هکتار اراضی با قابلیت کشاورزی معادل پنج درصد از مساحت استان و سه درصد از اراضی کشاورزی کشور را به خود اختصاص داده و با دارا بودن شرایط متنوع آب و هوایی، استعداد تولید انواع محصولات کشاورزی را دارد به گونه ای که در مناطق گرم و خشک استان خرما، انار و پسته و در مناطق سرد و کوهستانی استان بادام و گردو و در مناطق معتدل و معتدل سرد انواع محصولات دانه دار و هسته دار کشت می‌شود.

مجموع اراضی زراعی قابل کشت استان حدود ۴۸۵ هزار هکتار است که در سالهای عادی (نرمال) از حیث بارندگی حدود ۷۰ درصد آن آن به کشت محصولات زراعی مانند انواع غلات، حبوبات و محصولات علوفه ای، جالیزی و انواع سبزی و صیفی اختصاص می‌یابد و تولید سالانه محصولات زراعی استان در شرایط عادی حدود ۴.۶ میلیون تن است.

مجموع اراضی باغی استان نیز حدود ۸۵ هزار هکتار و بیشتر شامل محصولاتی مانند انواع سیب درختی، انار، به، انگور، بادام، پسته، گلابی، زردآلو و محصولات گلخانه ای (سبزی و صیفی و گیاهان زینتی) است. مجموع تولیدات باغی و گلخانه ای استان در شرایط عادی حدود ۸۸۶ هزار تن برآورد می‌شود.

انتقال بیماری‌های دامی توسط افراد سودجو، تهدیدی جدی برای اقتصاد دامداری‌ها

رئیس شبکه دامپزشکی شهرستان فریمان، انتقال بیماری‌های دامی توسط افراد سودجو را یکی از بزرگترین تهدیدات اقتصادی برای واحدهای دامداری صنعتی و سنتی کشور دانست.

سید حبیب حسینی، با اشاره به فرا رسیدن عید قربان بر ضرورت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی، توسط دامداران تاکید کرد و هشدار داد: دامداران از کشتار دام به‌صورت غیرمجاز پرهیز کنند و تردد دام‌ها را به‌صورت ضابطه‌مند انجام دهند. وی خاطرنشان کرد: بیماری‌های واگیر دامی و مشترک بین انسان و دام، نظیر تب برفکی، تب مالت (بروسلوز)، تب کریمه کنگو و طاعون نشخوارکنندگان کوچک، می‌تواند از طریق جابجایی بدون مجوز دامپزشکی از مناطق آلوده به سایر نقاط کشور منتقل شود.

رئیس شبکه دامپزشکی شهرستان فریمان، بیان کرد: این انتقال نه تنها سلامت دام‌ها را به خطر می‌اندازد، بلکه به‌طور مستقیم بر سلامت عمومی جامعه نیز تأثیر منفی دارد.

وی با اشاره به اهمیت انجام اقدامات بهداشتی و قرنطینه‌ای در جابجایی دام‌ها، افزود: این اقدامات می‌تواند به‌طور مؤثری از بروز و اشاعه بیماری‌ها جلوگیری کند.

حسینی ادامه داد: با توجه به شرایط کنونی و گسترش بیماری‌های واگیر دامی، رعایت الزامات بهداشتی در جابجایی دام‌ها به امری حیاتی تبدیل شده است.

رئیس شبکه دامپزشکی فریمان تاکید کرد: اشاعه این نوع بیماری‌ها می‌تواند عواقب خطرناکی در پی داشته باشد و بر همین اساس، ضرورت رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی و مجوزهای دامپزشکی برای حمل دام و طیور به مقصد دامداری‌های شهرستان‌ها و استان‌های مجاور باید مورد توجه قرار گیرد.

وی از دامداران خواست برای هرگونه جابجایی دام و طیور، صرفاً با مجوز دامپزشکی و پس از تأیید سلامت دام‌ها اقدام کنند.

رئیس شبکه دامپزشکی فریمان افزود: رعایت این اقدامات نه تنها به حفظ سلامت دام‌ها کمک می‌کند، بلکه از بروز بیماری‌های واگیر نیز جلوگیری می‌کند و به این ترتیب از آسیب به صنعت دامداری کشور و بهداشت عمومی جامعه جلوگیری می‌شود. حسینی همچنین تاکید کرد: هرگونه سهل‌انگاری در این زمینه می‌تواند عواقب ناگواری به همراه داشته باشد و بر همین اساس، همگان باید در راستای حفظ سلامت دام‌ها و جلوگیری از بروز بیماری‌های واگیر دامی کوشا باشند.

وی خاطرنشان کرد: امیدواریم دامداران با جدیت بیشتری به رعایت اصول بهداشتی پرداخته و از هرگونه اقدام غیرمجاز که می‌تواند به گسترش بیماری‌های دامی و تهدید سلامت عمومی منجر شود، پرهیز کنند.

شهرستان فریمان با جمعیت ۱۰۵ هزار نفر، دارای چهار شهر و ۱۲۰ روستا در ۶۰ کیلومتری جنوب مشهد واقع است.

بیش از ۶۰۵۰ تن گوشت ماهیان خاویاری در کشور تولید شد

مدیرکل دفتر بازاری و حفاظت از ذخائر ژنتیک آبزیان سازمان شیلات ایران با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۳ بیش از ۶۰۵۰ تن گوشت ماهیان خاویاری تولید شد، گفت: این رقم در مقایسه با سال قبل از آن که ۴۷۶۰ تن بود نزدیک به ۲۶ درصد افزایش رشد در تولید گوشت ماهی خاویاری را شاهد بودیم.

ناصر کرمی‌راد، مدیرکل دفتر بازاری و حفاظت از ذخائر ژنتیک آبزیان سازمان شیلات ایران امروز یکشنبه ۲۵ خردادماه در حاشیه بازدید از مراکز بازاری ذخائر استان گیلان در جمع خبرنگاران اظهار کرد: در راستای کاهش فشار بر ذخائر، شاهد ممنوعیت صید تجاری ماهیان خاویاری دریای خزر توسط کشورهای همجوار این پهنه آبی از سال ۲۰۱۰ هستیم لذا سازمان شیلات برای حفظ برند خاویار ایران که از گذشتگان به ما ارث رسیده همچنین حفظ بازار رقابت تولید گوشت و خاویار در دنیا؛ اقداماتی را در دستور کار قرار داد.

کرمی‌راد با اشاره به اینکه در حال حاضر از این اعداد پیشی گرفتیم و تعداد مزارع در ۲۲ استان کشور توسعه پیدا کرده و در حال فعالیت هستند، تصریح کرد: در حال حاضر تا ۲۰۰ تن خاویار و تا ۱۵۰ هزار تن گوشت ظرفیت سازی شده است.

وی با بیان اینکه برای فاز دوم توسعه بیش از ۱۴۰ تن خاویار و بیش از ۲۰ هزار تن گوشت هدف گذاری شده، افزود: با توجه به اینکه سرمایه گذاری در این زمینه بسیار سودآور است لذا پتانسیل‌ها شناسایی و بسته‌های سرمایه‌گذاری در خصوص توسعه ماهیان خاویاری در استان‌های مختلف کشور مطالعه، برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری شده تا امکان حضور سرمایه‌گذاران در این عرصه فراهم شود.

کرمی‌راد با اشاره به اینکه در سال ۱۴۰۳ بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ تن گوشت ماهیان خاویاری تولید شد، تصریح کرد: این رقم در مقایسه با سال قبل از آن که ۴۷۶۰ تن بود نزدیک به ۲۶ درصد افزایش رشد در تولید گوشت ماهی خاویاری را شاهد بودیم. وی با اشاره به تولید خاویار افزود: در سال ۱۴۰۲، ۲۱ تن و ۶۰۰ کیلو خاویار استحصال شد که در سال ۱۴۰۳ این میزان به بیش از ۲۵ تن و ۱۰۰ کیلو گرم خاویار رسید که حدود ۱۷ درصد رشد نسبت به سال قبل را نشان می‌دهد.

کرمی‌راد در خصوص صادرات خاویار تاکید کرد: بیش از هفت تن و ۵۰۰ کیلو خاویار مستقیماً از مسیر گمرک صادر شده و برآورد می‌شود به همین اندازه و یا بیش از این عدد، خاویار به صورت مسافری و چمدانی از کشور صادر شده باشد.

یک درصد عوارض نهاده های دامی کشور به تولید گوشت قرمز اختصاص یافت

معاون تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی گفت: بیش از ۹۰۰ هزار تن گوشت قرمز در کشور تولید می‌شود که نیمی از آن مربوط به دام سبک است.

محمد ابراهیم حسن نژاد در اولین همایش ملی دام سبک ایران که روز چهارشنبه ۲۱ خرداد در دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران در کرج برگزار شد، اظهار کرد: بخشی از واردات گوشت به کشور در حوزه تنظیم بازار و با تخصیص ارز با هدف کاهش قیمت گوشت قرمز صورت می‌گیرد. اما این واردات به این معنی نیست که در کشور امکان تولید گوشت قرمز فراهم نیست.

حسن نژاد با بیان اینکه برخی عقب ماندگی‌های حوزه دام سبک مربوط به سیاستگذاری‌هاست، ادامه داد: این نیاز بازار کشور است که تولید گوشت قرمز را تحت تاثیر خود قرار داده است. از این رو باید واردات گوشت قرمز با رعایت ملاحظات بیشتری صورت بگیرد.

معاون تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی بیان کرد: یکی از موضوعات جدی در حوزه تولید گوشت قرمز تسهیلات و سرمایه در گردش است. در سال ۱۴۰۱ با تغییری که در قیمت نهاده‌ها رخ داد، دامداران نیازمند این تسهیلات بودند. وی گفت: تورم موجود و سیاست‌های پولی باعث شده که تزریق تسهیلات در محدودیت قرار بگیرد، در حالی که نیاز به دریافت تسهیلات در این بخش هم افزایش یافته است.

معاون تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی عنوان کرد: سرمایه در گردش در بخش تولید گوشت قرمز بسیار ضروری است اما متأسفانه در این بخش موفق به اخذ منابع مالی از بانک مرکزی نشدیم.

وی ادامه داد: به این خاطر درخواست شد که به جای منابع بانکی، از منابع موجود حاصل از عوارض نهاده‌ها و واردات استفاده شود تا با تلفیق با منابع بانکی سود حاصله در اختیار دامداران قرار گیرد. حسن نژاد افزود: در این راستا در بودجه ۱۴۰۳ یک درصد از عوارض نهاده‌های دامی به تولید گوشت قرمز در سامانه دامداری‌های روستایی و صنعتی کشور اختصاص داده شد.

وی بیان کرد: بر این اساس طی قرار داد با بانک مرکزی در مرحله اول ۱۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات سرمایه در گردش مختص تولید گوشت قرمز ایجاد شد. این موضوع در بودجه ۱۴۰۴ هم تکرار شده که رقم آن سه برابر رقم سال پیش خواهد بود.

وی اظهار کرد: بنابراین با این سبک و با تامین سرمایه در گردش واحدهای دامداری امیدواریم مشکلات تولید گوشت قرمز کاهش پیدا کند.

وی با تاکید بر اینکه موضوع تغذیه در کشور از اهمیت بالایی برخوردار است گفت: شرکت‌های دانش بنیان بسیاری در این زمینه ورود کرده‌اند که نیازمند توجه بیشتری هستند. از دانشگاه‌ها می‌خواهیم که در حوزه تغذیه دام با علوفه ارزان قیمت تمرکز جدی تری داشته باشند تا بتوانیم درباره اقتصادی کردن دام سبک قدم‌هایی برداریم.

یک درصد عوارض نهاده های دامی کشور به تولید گوشت قرمز اختصاص یافت

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: یک درصد عوارض نهاده های دامی به تولید گوشت قرمز به ویژه دامداری های روستایی کشور اختصاص یافت .

« محمد ابراهیم حسن نژاد» روز چهارشنبه در اولین همایش ملی دام سبک ایران در دانشکدگان کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران در کرج افزود: موضوع دام سبک کشور از اهمیت ویژه ای برخوردار است چرا که مصرف گوشت گوسفند و دام سبک در کشور بالا است.

وی بیان کرد: عقب ماندگی ها در تولید دام مربوط به سیاستگذاری های چند دهه گذشته است و باید تجدید نظر شود .

حسن نژاد اضافه کرد: امروز تولید در دامداری های روستایی کشور به دلیل توسعه ساخت وسازها دستخوش تغییر یا اضمحلال شده است .

وی گفت: دامداری و دامپروری دام سبک بدون استفاده از مرتع امکانپذیر نیست.

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی اظهار کرد: نظام دامداری ایران با تمام معایب در گذشته می توانست تولید گوشت داشته باشد و با تولیدات دیگر کشورها رقابت کند.

وی بیان کرد: تغییرات روستایی فقط تولید را تحت تاثیر قرار نداده چرا که بخش قابل توجهی از مهاجرت روستاییان تحت تاثیر این موضوع مهم صورت گرفته است .

حسن نژاد اضافه کرد: ۸۵ میلیون هکتار مرتع داریم و پروانه های چراییی که در گذشته صادرشده امروز کمترین کاربرد را برای دامداران دارد که باید تجدید نظر شود.

وی با اشاره به اینکه سالانه در کشور بیش از ۹۰۰ هزار تن تولید گوشت قرمز داریم که نیمی از آن مربوط به دام سبک است ، ادامه داد: برای حل مشکلات در بخش مرتع و دامداری نیاز به فکر و همکاری افراد پژوهشگر در این بخش داریم.

معاون امور تولیدات دامی وزارت جهاد کشاورزی گفت: امروز مردم برای خرید گوشت قرمز به دلیل اقتصادی دچار مشکل هستند که بخشی از واردات در حوزه تنظیم بازار با ارز دولتی تامین می شود.

وی ادامه داد: واردات در این بخش به این معنا نیست که امکان تولید در داخل نداریم چراکه نیاز بازار کشور تولید گوشت قرمز را تحت تاثیر قرار داده است .

حسن نژاد تاکید کرد: در جهاد کشاورزی با واردات موافق نیستیم و یکی از نیازهای جدی در تولید دام سبک موضوع تسهیلات و سرمایه در گردش است، امروز در کشور تورم وجود دارد و سیاست های بانک مرکزی سبب می شود تزریق تسهیلات در محدودیت قرار گیرد.

وی اضافه کرد: از سوی دیگر تلاش شده که بانک مرکزی را متقاعد کنیم که سرمایه در گردش و تسهیلات برای گوشت قرمز در اختیار قرار گیرد.

نقش صادرات فرآورده دامی در ارزآوری و توسعه اقتصادی کشور

ایران با برخورداری از ظرفیت‌های گسترده دامداری و طیور، در سال‌های اخیر به یکی از قطب‌های صادرات فرآورده‌های دامی در منطقه غرب آسیا تبدیل شده است؛ روندی که با افزایش تولید، ارزآوری، اشتغال‌زایی و ارتقای کیفیت محصولات، نقش مهمی در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور ایفا می‌کند.

ایران با داشتن ۱۲۲ میلیون واحد دامی و بیش از ۱۲ هزار واحد پرورشی طیور صنعتی، یکی از قطب‌های تولید فرآورده‌های دامی در منطقه غرب آسیا محسوب می‌شود. در سال‌های اخیر، این بخش نقش مهمی در رشد اقتصادی و ارزآوری کشور ایفا کرده است. به‌ویژه در سال ۱۴۰۳، صادرات فرآورده‌های خام دامی از استان‌های لرستان و قزوین به کشورهای خارجی نشان از گسترش این همکاری‌ها دارد.

در مرداد ۱۴۰۳، بیش از ۲۵۹ تن فرآورده خام دامی از استان لرستان به کشورهای خارجی صادر شد. این محصولات شامل گوشت قرمز، کبد و سایر اندام‌های داخلی بوده که تحت نظارت اداره کل دامپزشکی استان قرار داشتند. همچنین استان قزوین در همین بازه زمانی موفق شد ۵۰۰ تن فرآورده خام دامی را به مقاصد خارجی ارسال کند، که نشان از قدرت تولید و صادرات این استان دارد. این ارقام در راستای رشد کلی صادرات کشاورزی ایران قرار می‌گیرد. بر اساس گزارش‌های رسمی، در سال ۱۴۰۳، صادرات محصولات کشاورزی-غذایی ایران ۲۲ درصد افزایش یافت و به ۵۰۲ میلیارد دلار رسید. فرآورده‌های دامی به‌عنوان بخشی از این حوزه، نقش مهمی در این رشد داشته‌اند.

ایران علاوه بر صادرات محصولات کشاورزی همچون انار، هلو و زردآلو، فرآورده‌های دامی نیز را به بازارهای جهانی عرضه می‌کند. این محصولات شامل: گوشت قرمز و فرآورده‌های آن (مانند گوشت گوساله و گوس فله‌ای)، فرآورده‌های شیری (پنیر، کره و شیر خشک)، اندام‌های داخلی (کبد، قلب و کلیه)، پوست و چرم خام هستند که این محصولات اغلب به کشورهای همسایه و آسیای صادر می‌شوند.

بر اساس داده‌های رسمی، عراق، امارات متحده عربی (UAE)، ترکیه، پاکستان و افغانستان بزرگ‌ترین واردکنندگان فرآورده‌های دامی ایرانی هستند

عراق به‌عنوان همسایه ایران، سهم قابل توجهی از صادرات دامی ایران را به خود اختصاص داده است. این کشور به‌دلیل نیاز به تامین غذا برای جمعیت روزافزون خود، واردات گوشت و فرآورده‌های شیری ایرانی را افزایش داده است.

امارات متحده عربی به‌عنوان یکی از مراکز تجاری منطقه، محصولات ایرانی را خریداری کرده و سپس آنها را به سایر کشورهای آفریقایی و آسیایی صادر می‌کند. ترکیه و پاکستان نیز به‌دلیل شباهت‌های فرهنگی و ترجیحات غذایی، فرآورده‌های دامی ایرانی با استقبال فراوانی روبه‌رو است.

پیامدهای اقتصادی و اجتماعی صادرات دامی

۱. ارزآوری و رشد تولید ناخالص داخلی (GDP)

در سال ۱۴۰۳، صادرات کشاورزی ایران ۵۰۲ میلیارد دلار درآمد ارزی تولید کرد. فرآورده‌های دامی به‌عنوان بخشی از این حوزه، نقش مهمی در تقویت ذخایر ارزی کشور ایفا کرده‌اند. این درآمد می‌تواند به تامین نیازهای وارداتی، از جمله واردات ماشین‌آلات و فناوری‌های پیشرفته، کمک کند.

۲. اشتغال‌زایی در مناطق روستایی

صنعت دامداری در ایران بیش از ۳ میلیون نفر شاغل مستقیم و غیرمستقیم دارد. رشد صادرات دامی باعث افزایش تقاضا برای نیروی کار در بخش‌هایی مانند پرورش، فرآوری و حمل‌ونقل شده است. به عنوان مثال، استان‌های لرستان و قزوین با گسترش صادرات، موفق شده‌اند بیکاری محلی را کاهش دهند.

۳. افزایش کیفیت محصولات داخلی

رقابت در بازارهای بین‌المللی باعث شده شرکت‌های دامی ایرانی به بهبود کیفیت محصولات خود توجه کنند. این امر منجر به افزایش رضایت مصرف‌کنندگان داخلی نیز شده است.

در این راستا ایران می‌تواند با شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی و برگزاری مذاکرات دوجانبه، دسترسی به بازارهای جدید را فراهم کند. کشورهای آفریقایی و جنوب شرق آسیا انتخاب‌های مناسبی برای گسترش صادرات هستند.

استفاده از سیستم‌های هوشمند نظارت بر کیفیت و روش‌های نگهداری مدرن می‌تواند ضایعات محصولات دامی را کاهش دهد. همچنین، توسعه فرآورده‌های بیوپک (بیسته‌بندی‌های زیست‌محیطی) می‌تواند جذابیت صادرات ایرانی را در بازارهای اروپایی افزایش دهد.

کمک به شرکت‌های کوچک دامی برای دسترسی به منابع مالی و آموزش فنی می‌تواند باعث افزایش ظرفیت تولید و صادرات شود. دولت می‌تواند از طریق تسهیلات بانکی ویژه و ایجاد مناطق صنعتی دامی، این بخش را تقویت کند. همکاری با سازمان جهانی بهداشت دامی (WOAH) و سازمان غذا و کشاورزی (FAO) می‌تواند به ایران در راست کردن استانداردهای صادراتی با الزامات جهانی کمک کند.

، صادرات فرآورده‌های دامی ایران در سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است. با این حال، موفقیت در این حوزه نیازمند رفع چالش‌هایی همچون استانداردسازی، دسترسی به ارز و رقابت با صادرکنندگان بزرگ است. با استفاده از ظرفیت‌های داخلی و همکاری با کشورهای همسایه، ایران می‌تواند سهم بیشتری از بازارهای جهانی را کسب کند. این امر نه تنها منافع اقتصادی بلندمدت دارد، بلکه به بهبود رفاه عمومی و توسعه پایدار کمک می‌کند.

نقش بوم‌گردی در توسعه پایدار و توانمندسازی زنان روستا و عشایر

مردانلو، فعال گردشگری روستایی و عشایری، «بومگردی» را نه تنها به عنوان یک نوع سفر بلکه به عنوان یک سبک زندگی و ابزاری برای حفظ فرهنگ، طبیعت و توسعه پایدار در مناطق روستایی و عشایری کشور می‌داند و می‌گوید: توانمند سازی زنان و مهاجرت معکوس از دستاوردهای بومگردی است.

بومگردی به عنوان ابزاری مؤثر در توسعه پایدار و تقویت جوامع روستایی است؛ این فعالیت، نه تنها از لحاظ اقتصادی مفید است بلکه به حفظ فرهنگ‌های بومی و محیط

زیست کمک می‌کند و به عنوان یک مدل موفق از گردشگری مسئولانه شناخته می‌شود، «بهمن مردانلو»، عضو هیات مدیره بومگردی فارس و راهنمای فعال گردشگری روستایی و عشایری در گفتگو با خبرگزاری شبستان از اهمیت بومگردی نه تنها به عنوان یک نوع سفر، بلکه به عنوان یک سبک زندگی و ابزاری برای حفظ فرهنگ، طبیعت و توسعه پایدار در مناطق روستایی و عشایری کشور. ما در این حوزه تلاش می‌کنیم تا ضمن معرفی جاذبه‌های بومی، به حفظ و احیای فرهنگ‌ها و طبیعت بپردازیم.

او در ادامه افزود: بومگردی می‌تواند فرصتی برای جامعه محلی باشد تا از ظرفیت‌های خود در راستای توسعه پایدار استفاده کنند. در تاریخ ۳۱ اردیبهشت، جشن بزرگ روز بومگردی در کرمان برگزار خواهد شد، مردانلو این رویداد را فرصتی مهم برای هم‌اندیشی و تبادل تجربیات میان فعالان حوزه بومگردی از سراسر کشور دانست و توضیح داد: این مراسم برای ما یک فرصت است تا دیدگاه‌ها و تجربیات میدانی خود را در خصوص چالش‌ها، فرصت‌ها و نقش بومگردی در توسعه محلی به اشتراک بگذاریم. تیم هیات مدیره بومگردی فارس با ترکیبی قوی در این مراسم حضور خواهد داشت و حدود ۳۵ نفر از بومگردی‌های استان فارس در این جشن شرکت خواهند کرد. مردانلو به نقش بومگردی در توسعه اقتصادی و اجتماعی روستاها اشاره کرد و افزود: بومگردی یک موتور اقتصادی برای روستاها و عشایر است. وقتی یک گردشگر وارد یک روستا می‌شود، از نان محلی گرفته تا صنایع دستی، اقامت و راهنمایی، همه این‌ها به درآمد جامعه محلی منجر می‌شود. این یعنی اشتغال پایدار و رونق اقتصادی، بدون نیاز به ترک خانه و مهاجرت به شهر.

او تأکید کرد که بومگردی می‌تواند نقش مهمی در مبارزه با پدیده مهاجرت از روستاها به شهرها ایفا کند و با اشاره به «مهاجرت معکوس» یکی از دستاوردهای مهم بومگردی گفت: من بارها دیده‌ام که جوانانی که برای کار به شهر رفته بودند، دوباره به روستای خود برگشتند. این افراد با راه‌اندازی اقامتگاه‌ها یا تولید محصولات بومی، هم خودشان درآمد دارند و هم به توسعه روستا کمک می‌کنند. این پدیده نشان می‌دهد که بومگردی می‌تواند به بازگشت روستائیان به خانه و حفظ جمعیت روستاها کمک کند. مردانلو با اشاره نقش پررنگ زنان به عنوان یکی از جنبه‌های مثبت بومگردی توضیح داد: زنان با مهارت‌های خاص خود از پخت غذاهای محلی تا مدیریت اقامتگاه‌ها و تولید صنایع دستی نقش کلیدی در موفقیت اقامتگاه‌ها ایفا می‌کنند. بومگردی باعث شده است که بسیاری از زنان روستایی به استقلال مالی برسند و در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و اجتماعی خانوار و جامعه نقش‌آفرین باشند.

وی با اشاره به تأثیر بومگردی بر توانمندسازی زنان اظهار کرد: بومگردی به زنان این امکان را می‌دهد که از طریق فعالیت‌های اقتصادی در این حوزه، نه تنها به ارتقای وضعیت خود بپردازند، بلکه نقشی فعال در پیشبرد اهداف اجتماعی و فرهنگی روستاهای خود ایفا کنند.

نظام تولیدی و فرهنگی روستایی و عشایری حفظ شود

وزیر جهاد کشاورزی با بیان این که کشاورزی صنعتی روستاپایه است، گفت در تشکیل «سازمان پیشرفت و آبادانی روستاها» اصالت روستا و عشایر که توأمان نظام تولیدی و فرهنگی است، باید حفظ شود.

غلامرضا نوری وزیر جهاد کشاورزی روز چهارشنبه ۱۰ بهمن در دیدار با رئیس و جمعی از اعضای موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی گفت: این موسسه نقش محوری در تولید دانش و کاربردی کردن آن برعهده دارد، گزارش‌های دقیق و کاربردی تولید می‌کند، اما باید گسترده‌تر شود.

وی تصریح کرد: ۱۳ عضو شوراهای اداری استان مدیران بخش‌های مختلف وزارت جهاد کشاورزی هستند، که باید به گونه‌ای عمل کنیم اقتصاد کشاورزی اولویت این شوراها در استان شود.

وزیر جهاد کشاورزی به تکلیف قانونی تشکیل «سازمان پیشرفت و آبادانی روستاها» اشاره کرد و گفت: در تدوین برنامه و تشکیل ساختار سازمان پیشرفت و آبادانی روستاها، اصالت عشایری که توأمان نظام تولیدی و فرهنگی است باید مدنظر قرار داده شده و حفظ شود.

وی با اشاره به نقش موسسه تحقیقات اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی در امر توسعه کشاورزی در روستاها گفت: موسسه، پرچم توسعه روستایی را بالا نگه داشته است و با توجه به این که کشاورزی صنعتی روستاپایه است، باید در تدوین برنامه‌های سازمان، پیشرفت و آبادانی روستاها مورد توجه قرار گیرد.

نوری با تأکید بر استفاده از نتایج تجارب سایر کشورها و پرهیز از هدررفت انرژی، زمان و منابع، خاطرنشان کرد: در مطالعات تحقیقی باید از تجربه کشورهای دیگر استفاده کنیم، اگر در موضوعی تجربه‌ای نبود خودمان آزمایش می‌کنیم اما اگر در دنیا نتیجه روشنی وجود دارد باید از آن استفاده کنیم.

وی به نیازمندی‌های بخش کشاورزی کشور برای پیشرفت و ارتقا اشاره کرد و گفت: گستردگی تشکیلات وزارت جهاد کشاورزی در سطح کشور بالاست و برای ارتقای خدمات، افزایش بهره‌وری و کاهش هدررفت زمان، منابع و انرژی نیازمند راه‌های نو هستیم؛ محققان و پژوهشگران باید راه‌های ناشناخته را نشان دهند و ظرفیت‌های مغفول مانده را معرفی کنند. در پایان مراسم با حضور وزیر جهاد کشاورزی از ۵ تن از محققان و پژوهشگران موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی تجلیل شد.

تولید ۶۰ درصد نمد کشور در روستایی در شاهرود

معاون صنایع دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان سمنان از تولید ۶۰ درصد نمد کشور در روستایی در این استان خبر داد.

سمانه سلطانی پور ۲۱ خرداد همزمان با هفته صنایع دستی در جمع خبرنگاران از «ابرسج» به عنوان قطب تولید نمد ایران نام برد و اظهار کرد: این روستا به عنوان قطب تولید نمد کشور از اشتهار زیادی برخوردار است.

وی با اشاره به اقبال بالای مردم این روستا به هنر نمدمالی افزود: بیش از ۳۰ کارگاه فعال نمد به تنهایی در این روستا قرار دارد و بسیاری از مردم روستا از همین محل ارتزاق می‌کنند.

وی بر لزوم ثبت ملی این روستا تأکید و تصریح کرد: تحقق این مهم نه تنها به خودباوری بیشتر هنرمندان این روستا کمک می‌کند می‌تواند به رونق گردشگری و معرفی این روستا کمک شایانی کند.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان با اشاره به وجود دو شهر ملی صنایع دستی در استان سمنان خاطرنشان کرد: شهر کلاته‌خیج از توابع شهرستان شاهرود به عنوان شهر ملی تانه بافی و مهدی شهر نیز به عنوان شهر ملی شماره‌دوزی ثبت ملی شدند.

وی با بیان اینکه استان سمنان از ظرفیت بسیار بالایی در حوزه صنایع‌دستی برخوردار است، خاطرنشان کرد: جدای از این دو شهر ملی صنایع دستی، وجود خوشه تخصصی سفال و سرامیک در سمنان گویای جایگاه والای هنر سفال و سرامیک در استان است.

وی از سمنان به عنوان پایتخت سفال هنری ایران نام برد و گفت: تنوع بالای سبک‌های کاری در کارگاه‌های سفال و سرامیک و وجود هنرمندان برجسته ملی و بین‌المللی در استان، سمنان را به پایتخت بلانمازع سفال هنری ایران تبدیل کرده است.

سلطانی پور با بیان اینکه استان سمنان از دیرباز مهد سفال و سرامیک بوده اضافه کرد: اگرچه شهرهای دیگری هم به عنوان شهر سفال شهرت دارند اما کار سفالگری در همه این شهرها صرفاً به یک سبک انجام می‌شود اما کارگاه‌های سفال در استان سمنان، هر کدام خود، طایفه‌دار یک سبک خاص هستند و علاوه بر این هر کدام در رنگ، فرم، لعاب و... شیوه‌های خاص خود را دارند و همین گویای جایگاه ممتاز هنر سفال در استان است.

وی با بیان اینکه اساتید سفال و سرامیک این استان، دوره‌هایی در سطح بین‌المللی برگزار می‌کنند، اظهار کرد: خوشبختانه استان سمنان در همه ادوار تاریخی خود از نعمت هنرمندان برجسته برخوردار بوده و همین به اشاعه سفالگری هنری در جای جای این استان کمک کرده است.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان از برپایی دوره‌های آموزشی صنایع دستی در رشته‌های مختلف خبر داد و افزود: بیش از ۹۰ درصد این دوره‌های آموزشی بصورت کاملاً رایگان در استان برگزار می‌شود. وی با بیان اینکه دوره‌های آموزشی متعددی در زندان‌های استان نیز برگزار شده افزود: علاوه بر این دوره‌های آموزشی متعددی نیز برای سربازان وظیفه حاضر در استان نیز برگزار می‌شود که خوشبختانه با استقبال خوبی نیز همراه بوده است. سلطانی‌پور از رشد ۱۰۰ درصدی دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی صنایع دستی در یک سال اخیر خبر داد و تصریح کرد: امسال تلاش شده که چتر حمایتی ما در حوزه صنایع دستی گسترده‌تر شود.

وی از بیمه ۱۲۰ هنرمند جدید صنایع دستی در استان خبر داد و گفت: پیش از این نیز حدود ۱۰۰۰ هنرمند صنایع دستی در استان از مزایای بیمه هنرمندان صنایع دستی بهره‌مند شده بودند.

معاون صنایع دستی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان گفت: علاوه بر این از طریق بیمه روستائیان و عشایر نیز زمینه بیمه تعداد دیگری از هنرمندان صنایع دستی استان فراهم شد. بیش از ۱۰۰ هنرمند در همین قالب تحت پوشش بیمه‌ای قرار گرفتند.

وی در پایان ضمن تبریک هفته صنایع دستی اظهار کرد: برنامه‌های متعددی برای اجرا در هفته صنایع دستی برنامه‌ریزی شده که در زمان مشخص، برگزار خواهند شد.

وی همچنین از عرضه آثار هنرمندان در قالب نمایشگاه‌های صنایع دستی خبر داد و افزود: تلاش شده که همه شهرستان‌های استان از برنامه‌های هفته صنایع دستی بهره‌مند شوند تا از این طریق به رونق بیشتر صنایع دستی در استان و کشور کمک شود.

واکسیناسیون ۴۰۰ هزار نوبت سر دام در شاهرود رایگان انجام شد

رئیس شبکه دامپزشکی شاهرود گفت: طرح واکسیناسیون آبله، تب مالت و طاعون نشخوارکنندگان کوچک (ppr) برای ۴۰۰ هزار نوبت سر دام سبک و سنگین به طور رایگان از ابتدای سال اجرا شد.

پیشگیری و کنترل بیماری‌های دام، طیور، آبزیان و زنبورعسل یکی از راهبردهای سازمان دامپزشکی کشور است.

نظارت بهداشتی مستمر بر مراکز تولید، بسته بندی، نگهداری، حمل و عرضه فرآورده‌های خام دامی، با هدف تحقق شعار دامپزشکی «دام سالم، غذای سالم، انسان سالم» از دیگر رسالت‌های این سازمان است.

رئیس شبکه دامپزشکی شاهرود روز پنجشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا افزود: واکسیناسیون ۴۰۰ هزار نوبت سر دام سبک و سنگین این شهرستان توسط بخش دولتی و خصوصی در قالب خرید خدمات به صورت رایگان انجام شد.

علی نادمی تصریح کرد: برنامه و طرح‌های واکسیناسیون و همچنین پیشگیری از بیماری‌های دامی به طور مستمر در دستور کار دامپزشکی شهرستان شاهرود قرار دارد. وی با اشاره به ۳۰۰ هزار راس دام سبک و سنگین روستایی و ۳۰ هزار دام عشایری شاهرود گفت: این دام‌ها زیر پوشش واکسیناسیون دام قرار گرفتند.

به گفته وی، در دام سبک پنج نوبت واکسیناسیون آبله، تب مالت و طاعون نشخوارکنندگان کوچک (ppr) و تب برفکی (۲ مرحله) و در دام سنگین چهار نوبت واکسیناسیون تب برفکی (۲ مرحله) و تب مالت و لمپی اسکین انجام می‌شود.

نادمی با اشاره به اینکه واکسیناسیون دام‌ها تا پایان سال ادامه دارد، ابراز کرد: پیش‌بینی می‌شود ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار نوبت سر دام سبک و سنگین تحت پوشش واکسیناسیون به ویژه تب برفکی قرار گیرند.

رئیس شبکه دامپزشکی شاهرود ادامه داد: تب مالت یک بیماری مشترک بین انسان و دام است و این بیماری از طریق استفاده فرد از شیر و گوشت آلوده و تماس با ترشحات دام آلوده به اشخاص منتقل می‌شود که دامپزشکی به وسیله تزریق واکسن تب مالت در دام سبک و سنگین از ابتلای به این بیماری پیشگیری می‌کند.

وی با بیان اینکه گروه بیماری‌های سل و بروسلوز دامپزشکی به صورت مداوم از دام‌های تحت پوشش شهرستان نمونه و آزمایش می‌گیرند، افزود: ابتدای سال ۱۴۰۴ تاکنون از حدود ۲ هزار راس دام سنگین آزمایش سل و خونگیری بروسلوز گرفته شد که از این تعداد ۲۵ راس دام راکتور سل و بروسلوز (دام با آزمایش مثبت) تشخیص داده شد.

نادمی اضافه کرد: دام‌های با جواب آزمایش مثبت و آلوده به بیماری بر اساس دستورالعمل‌های سازمان دامپزشکی، کشتار و لاشه آنها به واحدهای صنعتی جهت استفاده در فرآورده‌های حرارت دیده ارسال می‌شود.

رئیس شبکه دامپزشکی شاهرود اضافه کرد: با همکاری دانشگاه علوم پزشکی برنامه بازدید مشترک و نمونه‌گیری شیرخام از لبنیاتی‌های شهرستان به منظور انجام آزمایش‌های رینگ آزمایش و تشخیص آلودگی شیرخام به تب مالت انجام می‌شود. وی با بیان اینکه تب برفکی بیماری ویروسی با شیوع بالا است، ابراز کرد: در صورت بروز بیماری تب برفکی در واحد دامداری، این ویروس به سرعت پخش شده و حتی می‌تواند دامداری‌های اطراف کانون آلوده را درگیر کند و خسارات اقتصادی جبران ناپذیری را به صنعت دامپروری وارد نماید.

نادمی از برقراری اردوهای جهادی دامپزشکی در مناطق محروم و دور افتاده شاهرود برای خدمات‌رسانی مطلوب به دامداران خبرداد و گفت: اردوی جهادی ۲ روزه در اردیبهشت در روستاهای دهستان طرود با همکاری مرکز خدمات جهاد کشاورزی، دهیاری و بسیج مهندسين برگزار شد و خدماتی رایگان در حوزه تشخیص و درمان بیماری‌های دامی، سم‌پاشی بدن و جایگاه نگهداری دام، آموزش و ترویج و همچنین واکسیناسیون دام صورت پذیرفت.

وی به بازرسی‌های بهداشتی و شرعی بر ذبح دام‌ها در روز عید سعید قربان اشاره کرد و افزود: این بازدیدها در قالب ۲ گروه ثابت و سه گروه سیار دامپزشکی از ساعت ۶ تا ۱۵ روز عید قربان انجام شد.

نادمی با اشاره به اینکه تمامی خدمات در کشتارگاه‌های دام شاهرود و بسطام نیز رایگان انجام شد، اضافه کرد: ۳۰۰ راس دام زنده و ۲۰۰ لاشه دام در این روز توسط کارشناسان دامپزشکی مورد بازرسی بهداشتی قرار گرفت و حدود ۱۲۰ کیلوگرم لاشه و آلایش دامی از چرخه مصرف خارج شد.

رئیس شبکه دامپزشکی شاهرود ادامه داد: جمعیت دام صنعتی گاو و گوساله این شهرستان حدود ۳۰ هزار راس و شتر حدود پنج هزار نفر است که بیشتر آنها در بخش بیارجمند، منطقه خارتوران و طرود مستقر هستند.

۳۳۰ هزار راس دام سبک روستایی و عشایری و ۳۵ هزار راس دام سنگین (شتر و گاو) در شهرستان شاهرود وجود دارد و ۱۰۰ واحد پرورش مرغ صنعتی در این شهرستان فعالیت دارند.

سعید قدیری مرقی

توزیع پنل خورشیدی بین عشایر خوزستان در راستای ترویج فرهنگ مصرف انرژی پاک

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق خوزستان با اشاره به توزیع پنل‌های خورشیدی بین عشایر گفت: توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و خدمت‌رسانی به اقشار محروم به‌ویژه عشایر، از اولویت‌های راهبردی شرکت توزیع نیروی برق خوزستان است و این مسیر با جدیت ادامه خواهد یافت.

علی خدیری با اشاره به توزیع پنل‌های خورشیدی بین عشایر اظهار کرد: سامانه‌های خورشیدی قابل حمل، به‌ویژه برای عشایر کوچ‌رو، مزایای متعددی از جمله تامین برق پاک و پایدار در نقاط فاقد شبکه برق‌رسانی، کاهش هزینه‌های سوخت، کاهش آلاینده‌گی محیط زیست، امکان شارژ وسایل الکترونیکی، تامین روشنایی شبانه و ارتقای سطح بهداشت و آموزش با فراهم‌سازی زیرساخت‌های اولیه انرژی دارند. وی با اشاره به توزیع ۱۰۳ دستگاه پنل خورشیدی قابل حمل با هدف خدمات‌رسانی به عشایر کوچ‌رو و در راستای ترویج فرهنگ مصرف انرژی پاک و حفاظت از محیط زیست، در شهرستان اندیمشک افزود: این پنل‌ها از محل اعتبارات شرکت توانیر و در چارچوب برنامه ملی توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر و عدالت انرژی، تهیه و در اختیار عشایر قرار گرفته است. معرفی متقاضیان از طریق اداره کل امور عشایر استان انجام شد.

خدیری با اشاره به نحوه تامین مالی این سامانه‌ها بیان کرد: بیش از ۳۳ میلیارد ریال برای تامین این پنل‌ها هزینه شد که ۹۰ درصد آن از محل عوارض برق روستایی و ۱۰ درصد توسط متقاضیان عشایر کوچ‌رو تامین شده است.

وی ادامه داد: عمده هدف این اقدام، ترویج فرهنگ مصرف انرژی پاک و حفاظت از محیط زیست است چراکه با وجود پنل‌های خورشیدی، عشایر دیگر ناگزیر به سوزاندن ذخایر طبیعی برای تامین روشنایی و پخت و پز نخواهند بود.

این مقام ارشد صنعت برق استان گفت: این سامانه‌ها شامل یک عدد پنل خورشیدی ۱۰۰ وات به همراه لامپ‌ها، کابل‌های ارتباطی، شارژ برق شهر و کیف دستگاه است که هر خانوار عشایری با در اختیار داشتن یک پنل خورشیدی کوچک سبک و قابل حمل می‌تواند به راحتی برق مورد نیاز خود را برای روشن کردن چهار لامپ کم مصرف و شارژ انواع تلفن همراه، چراغ قوه و رادیو تامین کند.

خدیری افزود: قابلیت حمل و نصب آسان این سامانه‌ها باعث شده تا خانواده‌های عشایری بتوانند در هر نقطه‌ای از مسیر کوچ، از انرژی خورشیدی بهره‌مند شوند، بدون آنکه نیاز به زیرساخت‌های سنگین و پرهزینه داشته باشند.

اجرای پروژه‌های عمرانی در مناطق محروم عشایری قزوین

رئیس اداره امور عشایر استان قزوین گفت: طی یک سال گذشته تا به امروز از محل اعتبارات ارزش افزوده ویژه مناطق عشایری تعداد ۱۸ پروژه عمرانی در زمینه تامین آب شرب پایدار مورد بهسازی و مرمت قرار گرفته و تسطیح ایل‌راه عشایری در مناطق محروم اجرا شده است.

سعید ابیت اظهار کرد: مناطق عشایری نسبت به مناطق شهری و روستایی از شاخص‌های برخورداری

کمتری بهره‌مند هستند، از آنجایی که مناطق عشایری بعد از اتمام هرگونه آبادی در روستاها و در مناطق دور دست واقع می‌شوند، بنابراین به منظور رفع محدودیت‌ها و ارتقاء شاخص‌های برخورداری، اهتمام بیشتری نسبت به اجرای پروژه‌های عمرانی در این مناطق داریم.

وی افزود: تخصص اعتبارات از محل ارزش افزوده، گام مهمی در جهت رفع محرومیت و ایجاد زیرساخت لازم جهت اشتغال و تولید محصولات عشایر است و زمینه‌های لازم جهت تشویق فرزندان جامعه عشایری به ادامه شغل پیشینیان خود را فراهم می‌کند.

رئیس اداره امور عشایر استان قزوین، خاطرنشان کرد: همچنین لازم است که با اصلاح آمار جمعیت عشایر استان قزوین تخصص اعتبارات ارزش افزوده بر اساس شاخص‌های واقعی جمعیت عشایر استان در جهت رفع محرومیت‌ها تخصیص یابد.

وی ادامه داد: بر اساس آخرین آمار تهیه شده ثبتی مبنایی توسط اداره امور عشایر استان، ۲۶۱۰ خانوار عشایر شناسایی شده که این آمار نسبت به آمار سال ۱۳۸۷ نیاز به به‌روزرسانی دارد.

ابیت گفت: بیش از ۵۰۰۰ تن انواع محصولات لبنی و گوشت توسط عشایر استان، تولید می‌شود و عشایر استان با تعداد ۱۷۰۰ راس دام سنگین، ۳۵۰ هزار راس دام سبک و ۳۰۰ نفر شتر در مناطق عشایر نشین فعالیت دارند که عمده فعالیت آن‌ها در گله‌داری و تولید گوشت قرمز است اما بخشی از تولیدات آن‌ها در زمینه شیر، پنیر، کشک و دوغ است که این نشان از اهمیت بالای فعالیت عشایر در زنجیره تکمیل مواد غذایی استان دارد.

وی با بیان اینکه تولیدات دامی تنها راه درآمدی عشایر نشینان است، بیان کرد: طی سال‌های گذشته با توجه به بروز خشکسالی‌های متمادی در استان و افزایش قیمت نهاده‌ها در سال‌های اخیر عشایر دچار مشکلات معیشتی بسیاری شدند در این میان خدمات‌دهی مطلوب به این اقشار به واسطه دولت می‌تواند به بقای این جامعه کمک قابل توجهی کند.

ابیت در پایان با اشاره به اینکه طی یک سال گذشته تعداد ۱۱ پروژه آبرسانی جهت تامین آب شرب بهداشتی برای انسان و دام با اعتباری معادل یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان و هفت پروژه بهسازی، مرمت و تسطیح ایل راه عشایری در مناطق صعب‌العبور جهت تسهیل تردد عشایر با اعتباری معادل دو میلیارد و ۲۰۰ میلیون تومان عملیاتی شد، افزود: امیدواریم در سال جاری نیز اعتبارات قابل توجهی به امور عشایر اختصاص یابد تا بتوانیم خدمات بیشتری به این جامعه ارائه کنیم چراکه افزایش اعتبارات برای بخش عشایر می‌تواند به بهبود شرایط زندگی، اقتصاد و زیرساخت‌های این بخش کمک کند.

افزایش ذخایر آب کشور با آبخیزداری

آبخیزداری از جمله موضوعاتی است که در برنامه هفتم توسعه نیز به آن توجه شده است و یکی از راه‌هایی محسوب می‌شود که با انجام درست آن می‌توان سالانه تا ۳۰ میلیارد مترمکعب آب قابل استفاده را ذخیره کرد. حوزه آبخیز عرصه‌ای است که روان‌آب ناشی از بارش روی آن توسط آبراهه‌ها جمع‌آوری و به یک خروجی نظیر رودخانه، آب‌انباشت، تالاب، دریاچه و دریا هدایت می‌شود. به عبارتی دیگر حوزه آبخیز تمامی سطحی را در بر می‌گیرد که آب‌های سطحی در آن منطقه به سمت نقطه یا محل مشخصی جریان می‌یابد.

بنا به اعلام سازمان منابع طبیعی، آبخیزداری (Watershed Management)، علم و هنر برنامه‌ریزی مستمر و اجرای اقدامات لازم برای مدیریت منابع حوزه‌های آبخیز اعم از طبیعی، کشاورزی، اقتصادی و انسانی بدون ایجاد اثرات منفی در منابع آب و خاک است. به عبارت دیگر آبخیزداری طراحی و مدیریت حوزه به منظور حفاظت و استفاده صحیح و پایدار از منابع طبیعی با توجه ویژه به منابع آب و خاک است.

عرصه حوزه‌های آبخیز کشور شامل شش ابرحوزه (بر اساس تقسیمات تماب، وزارت نیرو) برابر با مساحت کل کشور است که هر یک از این حوزه‌ها خود به حوزه‌های کوچک و تا چندین رده نیز کوچکتر تقسیم می‌شوند. این شش ابر حوزه عبارتند از: ۱- حوزه آبخیز دریای خزر با هفت حوزه کوچکتر، ۲- حوزه آبخیز خلیج فارس و دریای عمان با ۹ حوزه کوچکتر، ۳- حوزه آبخیز دریاچه ارومیه، ۴- حوزه آبخیز فلات مرکزی با ۹ حوزه کوچکتر، ۵- حوزه آبخیز مرزی شرق با سه حوزه کوچکتر، ۶- حوزه آبخیز قره‌قوم.

بر اساس تقسیمات آبخیزداری، عرصه حوزه‌های آبخیزداری حدود ۱۲۵ میلیون هکتار از مساحت کشور را در بر می‌گیرد. حدود ۳۹ میلیون هکتار باقیمانده از سطح کشور را مناطق بیابانی، کویری، باتلاقی‌ها، دریاچه‌ها، شهرها و ... تشکیل داده است.

به گفته روح الله فتاحی نافجی - رئیس هیئت مدیره انجمن هیدرولوژی ایران - طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری، از جمله تغذیه مصنوعی هستند که به صورت مطلق جایگزین سدها نیست و صرفاً به‌عنوان مکمل سدها عمل می‌کنند.

یموری - رییس سازمان منابع طبیعی - با اشاره به تاثیر آبخیزداری بر افزایش ذخایر آبی می‌گوید: سالانه حدود ۴۰۰ میلیارد مترمکعب بارندگی در کشور داریم اما حدود دو سوم آن تبخیر می‌شود. با مدیریت ۱۰ تا ۱۵ درصد این بارش‌ها از طریق روش‌های نوین آبخیزداری و آبخوانداری می‌توان ۲۰ تا ۳۰ میلیارد مترمکعب آب قابل استفاده ذخیره کرد.

وی اضافه می‌کند: در حال حاضر ۱۵ استان کشور به‌طور فعال در اجرای طرح‌های آبخیزداری و منابع طبیعی مشارکت دارند اما حدود ۲۵ میلیون هکتار از اراضی، به‌ویژه در مناطق مرزی و محروم، به اقدامات فوری آبخیزداری نیاز دارند.

همکاری نهادهای مختلف در پروژه‌های ملی از اهمیت زیادی برخوردار است. به گفته تیموری عملکرد مشترک سازمان منابع طبیعی، جهاد کشاورزی و بسیج سازندگی در این زمینه رضایت‌بخش بوده است اما این همکاری‌ها باید به‌صورت متوازن در سراسر کشور ادامه یابد همچنین باید نگرانی‌های بخش خصوصی فعال در حوزه آبخیزداری برطرف شود.

آبخیزداری از جمله موضوعاتی است که در برنامه هفتم توسعه به آن توجه شده است. مجلس شورای اسلامی در قانون برنامه هفتم، موضوعاتی مانند قنات، پل‌های خورشیدی و آبخیزداری را در ردیف‌های اعتباری کشور گنجانده است. رییس سازمان منابع طبیعی در این زمینه می‌گوید: این قانون ما را موظف کرده تا طی پنج سال، ۲۰ میلیون هکتار از اراضی کشور را تحت پوشش عملیات آبخیزداری قرار دهیم که این امر نیازمند تأمین بودجه مناسب و همکاری همه‌جانبه است.

در این شرایط استان تهران به موضوع آبخیزداری توجه کرده است. حسن عباس‌نژاد - مدیرکل حفاظت محیط زیست استان تهران - با بیان اینکه از ابتدای سال جاری، طرح‌های آبخیزداری و آبخوانداری به منظور تقویت پوشش گیاهی در مناطق تحت مدیریت محیط زیست استان تهران در حال اجراست، اظهار کرد: با حمایت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، مطالعات فاز نخست این طرح با تأکید بر گونه‌های بومی و اندمیک آغاز شده است و دانشگاه تهران همراه با اداره کل منابع طبیعی، مسئولیت اجرای آن را برعهده دارند و نتایج این پژوهش‌ها، مبنای علمی برای احیای مناطق تخریب شده خواهد بود. بازسازی پوشش گیاهی، مدیریت چرا و اجرای عملیات آبخیزداری از جمله محورهای اصلی این برنامه‌هاست که نقش مؤثری در احیای کارکردهای طبیعی این زیستگاه‌ها دارد.

افزایش ضریب حفاظتی بوستان پردیسان

فرمانده یگان حفاظت محیط زیست کشور از بالابردن ضریب حفاظتی بوستان پردیسان خبر داد.

نایب اعلام روابط عمومی سازمان حفاظت محیط زیست، سرتیپ دوم ستاد رضا رستگار بیان کرد: طی جلسه ای زمینه های افزایش و ارتقاء همکاری و تعامل با یگان حفاظت شهرداری تهران، بسیج مردمی، نیروهای حفاظت فیزیکی پیرامونی و حراست سازمان بررسی و شرح وظایف هریک از بخش ها مشخص شد.

سردار رستگار افزود: مقرر شد، کلیه نیروها موارد مشکوک را بلافاصله به مبادی ذیربط گزارش کنند، همچنین در راستای افزایش عملکرد نیروها در شرایط کنونی موارد آموزشی به صورت چهره به چهره ارائه شود.

وی در پایان تصریح کرد: از شهروندان عزیز درخواست می کنیم در صورت مشاهده هرگونه مورد مشکوک در بوستان پردیسان موضوع را به یگان حفاظت محیط زیست و یا مراجع ذیربط امنیتی گزارش دهند.

فناوری‌های بومی برای نجات سرزمین خشک

ایران با دارا بودن بیش از ۷۰ درصد مناطق خشک و نیمه‌خشک، یکی از کشورهایی است که به‌شدت تحت تأثیر این پدیده قرار دارد. کاهش بارندگی، افت سطح آب‌های زیرزمینی، ریزگردها و تخریب پوشش گیاهی، پیامدهای مستقیمی از بیابان‌زایی هستند که زندگی میلیون‌ها ایرانی را تهدید می‌کنند.

به نقل از ایسنا ایران یکی از کشورهای آسیب‌پذیر در برابر بیابان‌زایی و خشکسالی است؛ به‌طوری که طبق آمارهای سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری، بیش از ۱۰۰ میلیون هکتار از اراضی کشور در معرض فرسایش بادی و گسترش بیابان قرار دارند. استان‌هایی چون سیستان و بلوچستان، کرمان، یزد، خوزستان، سمنان و خراسان جنوبی، از جمله مناطقی هستند که به طور جدی با تهدید بیابان‌زایی، کاهش پوشش گیاهی، طوفان‌های گرد و غبار و مهاجرت روستایی مواجه‌اند.

در سال‌های اخیر، تلاش‌هایی در سطح ملی برای کنترل روند بیابان‌زایی در ایران آغاز شده است. کاشت گونه‌های مقاوم به خشکی مانند تاغ و گز، تولید مالچ‌های غیرنفتی، توسعه سیستم‌های آبیاری هوشمند و اجرای پروژه‌های نهال‌کاری مشارکتی در مناطق بیابانی، بخشی از این اقدامات به شمار می‌رود. همچنین بهره‌گیری از فناوری‌های نوینی چون سنجش از دور، تصاویر ماهواره‌ای، سامانه‌های پایش پوشش گیاهی و مدل‌سازی GIS کمک کرده تا الگوهای تخریب سرزمین‌ها بهتر شناسایی و مدیریت شوند.

در این راستا روز جهانی مقابله با بیابان‌زایی و خشکسالی در سال ۱۹۹۴ توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد تصویب شد و از سال ۱۹۹۵ روز ۱۷ ژوئن (۲۷ خرداد) به صورت رسمی به عنوان روز جهانی مقابله با بیابان‌زایی نامگذاری شد. این روز به منظور افزایش آگاهی عمومی درباره تهدیدات ناشی از بیابان‌زایی، خشکسالی و تخریب سرزمین و ترویج راه‌حل‌های پایدار برای مقابله با آن‌ها برگزار می‌شود.

شعار امسال روز جهانی مقابله با بیابان‌زایی که از سوی سازمان ملل اعلام شده، «در بازیابی سرزمین‌ها، سرمایه‌گذاری کنیم، تاب‌آوری بسازیم» است. این شعار بر اهمیت سرمایه‌گذاری ملی و جهانی برای بازسازی زمین‌های تخریب‌شده، تقویت تاب‌آوری جوامع محلی و حفظ امنیت غذایی تأکید دارد. مقابله با بیابان‌زایی تنها وظیفه دولت‌ها نیست، بلکه نیازمند مشارکت مردم، بخش خصوصی، نهادهای علمی و رسانه‌ها است.

در ایران، با توجه به گسترش مناطق بیابانی و خشکسالی مزمن، پژوهشگران، شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای دولتی، فناوری‌های مختلفی برای بیابان‌زدایی توسعه داده‌اند.

برخی از مهمترین فناوری‌های ایرانی حوزه بیابان‌زدایی به این شرح است:

فناوری مالچ‌های غیرنفتی (زیست‌سازگار)

* تولید مالچ گیاهی و پلیمری جایگزین مالچ نفتی توسط پژوهشگاه ملی مهندسی ژنتیک، سازمان جنگل‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان یکی از فناوری‌های بیابان‌زدا است که از ویژگی‌هایی چون کاهش آلودگی زیست‌محیطی، تثبیت خاک و کاهش گرد و غبار برخوردار است.

* علاوه بر آن مالچ گیاهی از سوی پژوهشگران دانشگاه یزد و دانشگاه فردوسی مشهد تولید شد.

کاشت گونه‌های مقاوم به خشکی با مهندسی ژنتیک

* پژوهش در زمینه کشت گونه‌هایی مانند تاغ، آترپلکس، گز، اسفزه، و اکالیپتوس مقاوم به کم‌آبی با اهداف بیابان‌زدایی در دستور کار محققان کشور قرار دارد و در این راستا پروژه‌های گسترده نهال‌کاری در استان‌های خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان و سمنان اجرا شده است.

* ایجاد بانک ژن گیاهان مقاوم به خشکر در مرکز تحقیقات منابع طبیعی ایران یکی دیگر از این اقدامات به شمار می‌رود.

تثبیت شن‌های روان با فناوری‌های بومی

* استفاده از بادشکن‌های زنده با کاشت درختان محلی مثل تاغ و کهور و طراحی و نصب بادشکن‌های مصنوعی در جاده‌ها و اطراف شهرهای در معرض ریزگرد از دیگر فناوری‌های توسعه داده شده در کشور است.

* اجرای پروژه‌های بیابان‌زدایی مکانیکی در جنوب شرق کشور یکی از این نمونه‌ها است.

سامانه‌های هوشمند پایش خشکسالی و پوشش گیاهی

* توسعه سامانه‌هایی بر پایه GIS و تصاویر ماهواره‌ای برای رصد بیابان‌زایی دستاورد دیگر فناوران کشور است. برای این منظور اقدام به راه‌اندازی «سامانه پایش خشکسالی کشور» توسط سازمان هواشناسی و مرکز تحقیقات منابع طبیعی شده است.

* استفاده از سنجش از دور (Remote Sensing) برای پیش‌بینی مناطق بحرانی بیابانی از دیگر فناوری‌های توسعه داده شده در کشور برای این منظور است.

فناوری‌های نوین آبیاری و احیای قنات‌ها

* طراحی سامانه‌های آبیاری کم‌فشار و هوشمند در مناطق خشک از دیگر فناوری‌های توسعه داده شده در کشور با هدف بیابان‌زدایی است. بازسازی و احیای هزاران رشته قنات در استان‌های کویری با کمک فناوری ژئوتکنیک نمونه‌ای از طرح‌های این حوزه اعلام شده است.

* نصب سنسورهای رطوبتی و اپلیکیشن‌های کشاورزی هوشمند برای مدیریت بهتر منابع آبی از دیگر رویکردهای فناورانه کشور برای مقابله با خشکسالی است.

بایوجار و اصلاح خاک شور با روش‌های ایرانی

* پروژه‌های پایلوت استفاده از بایوجار (زغال زیستی) برای افزایش نگهداشت رطوبت در خاک در راستای کاهش وسعت بیابان در کشور است.

* استفاده از قارچ‌های همزیست (مایکوریزا) برای افزایش مقاومت گیاهان بیابانی زمینه دیگری از پژوهش‌های گسترده فناوران کشور در مؤسسه تحقیقات خاک و آب ایران است.